

PHONG-HOÀ

16
TRANG

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

7
XU

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MAI

DIRECTEUR
NGUYỄN - TƯỜNG - TAM

ADMINISTRATEUR
PHẠM - HỮU - NINH

DEPT LEB
N° 81916

SỰ SỐNG của DÂN QUÊ

III. Đường xá.

Vấn đề đường xá là một vấn đề rất cần vì gồm thuộc về những vấn đề vệ sinh, trị an và công-nghệ, nông-nghiệp.

Ở dân quê ta thì cái gì cũng luôn luôn thiếu, cầu-thiếu, song không có sự gì làm phiền cho ta, làm chướng mắt ta bằng sự bẩn-thịu, bở-bộn, bất tiện của những con đường hẹp trong làng.

Ở về miền trung và thượng-du thì nhờ có đất cát còn khá, chứ ở hạ-lưu sông Hồng-hà, nhất ở các lĩnh vùng bở thì về mùa mưa, những con đường

dắt set, vừa trơn vừa lội, vừa gồ-gề, đến đi chân không cũng khó lòng chứ đừng nói đi xe nữa.

Nào có thể mà thôi đâu. Khi khó rào thì dân làng họ lại tự tiện sẽ rãnh tát nước. Kể có ruộng bên ven đường thì mỗi năm họ vạc lần một ít, đến nỗi có quãng chỉ còn hẹp độ không đầy năm mươi phân. Có lắm kẻ lại dám để phân bón ở bên đường rồi trát qua lượt bùn lên làm hại cả đến vệ sinh chung của nhân dân.

Gặp đêm tối trời và mưa phùn mà trong làng có chợ thì những con đường ấy thực là một cái khi giờ rất thần hiệu của quân cường bạo: chúng nó vừa chạy vừa rắc chông lên con đường dính như hồ, trơn như mỡ ấy thì có tài thành cũng không đuổi kịp.

Những con đường eo hẹp lầy lội ấy lại làm trở ngại cho công nghệ và nông nghiệp. Hiện nay nhiều nơi

dân quê ta chỉ dùng quang gánh và thùng để quây hoặc đội hàng đến bán ở các nơi thị-trường thì chưa rõ sự cần thiết của đường xá. Nhưng nhiều làng nông-nghiệp hay những kỹ nghệ nhỏ đã phát đạt thì tất phải dùng xe bò để vận tải.

Vậy sự sửa sang lại đường xá trong làng là một sự rất quan trọng trong vấn đề dân sinh. Nhiều làng đã biết lát gạch hoặc đổ đá. Đổ đá thì có lẽ còn sợ tốn tiền nhiều quá, chứ lát gạch thì thiết tưởng làng nào cũng có thể làm được.

Có làng giải những tảng đá lớn như làng Hành-thiện, làng Dịch-diệp ở Nam-dịnh, như thế không được tiện, đi chân đã trơn mà vận tải bằng xe thì thực khó lòng.

Về việc trông coi đường xá sẽ giao cho một viên lộ đoàn. Dưới quyền viên lộ đoàn, tùy làng bé hay lớn sẽ có 3, 4, 5 người phu đường, ăn lương

tháng độ ba đồng, và chuyên việc sửa sang, trông coi các đường, các ngõ.

Nhiều lần tôi về quê chơi bị phiền về những con đường bẩn-thịu. Khi tôi ra Hanoi ngắm những con đường nhựa thẳng bằng thì tôi lại ao ước rằng một ngày kia đường làng ta sẽ được sạch sẽ, rộng rãi hơn. sẽ có vệ đường, có công lưu thoát nước, đêm đến sẽ có những cây đèn chiếu ánh khắp mọi nơi (sau này sẽ có điện ở các làng thì tiện lắm), dân quê sẽ được an cư lạc nghiệp, không sợ trộm cướp, không lo mắc những bệnh truyền nhiễm gớm ghê.

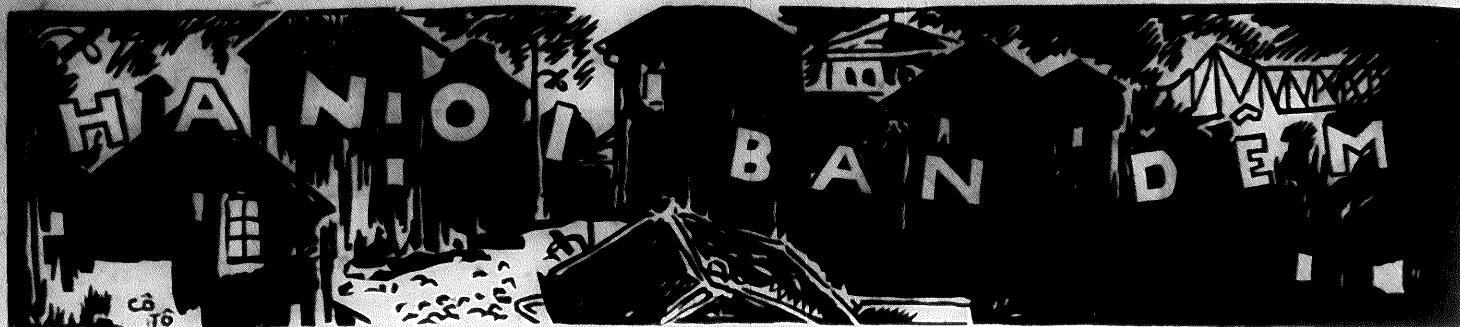
Những sự mong ước ấy lâu hay chóng sẽ thành sự thực, cái đó là ở tự ta, nghĩa là ở bọn dân anh có trí thức.

Muốn được thì bao giờ cũng có thể được, cũng phải được.

NHỊ-LINH

NHÀ NHO TÂM BÈ!!

Phóng-sự về mải-dâm ở Hanoi

CỦA TRĂNG-KHANH và VIỆT-SINH

(Cái tệ mải-dâm ở Hanoi mỗi ngày một nhiều. Biết rõ được cái hại ấy là một sự ích lợi, chúng tôi nghĩ thế. Bài phóng-sự này (xem Phong-hóa từ số 36) toàn là thuật những sự thực, tai nghe mắt thấy, đã xảy ra ở Hanoi, chứ không phải những truyện bịa-dặt — Phong-hóa sẽ hết sức làm cho các độc-giả biết rõ những cái khổ-sở, đau đớn của một hạng người xã-hội văn khinh bỉ, mà họ chỉ là đáng thương...)

Nghề bán dâm là một nghề đã có từ lâu lắm, có từ khi người ta định rằng phải có một số đàn-bà, con gái hy-sinh cho lòng vật dục của người đàn ông. Cái nhà « hồng-lâu » từ thời này sang thời nọ, thay đổi mùi với dâm mấy lần, nhưng những người chết sống trong ấy thì không thay đổi gì cả: có « số đỏ » bây giờ với có số đỏ năm mươi năm trở về trước cũng vẫn là một-một về cái tâm tính, về cái dáng điệu lẳng-lơ, dĩ-thỏa.

Từ xưa tới nay cái tiếng của chị em « số đỏ » đã khiến cho các cô trở nên những người ghê sợ, nguy hiểm, người ta có nói đến các cô cũng là nói se-se, thăm-thì với nhau mà thôi.

Nhất là các bà, các bà hồi trước, già để đứng trước mặt một chị em « số đỏ », tưởng họ có thể ngắt đi được. Tên và nghề-nghiệp của chị em, họ không bao giờ nói đến và như thể nghĩa là chị em bị coi như là những người biệt lập hẳn ra, không có dính-dáng gì với xã-hội, xã-hội đàn-bà.

Đến cả những người đàn ông đi chơi cũng khinh bỉ chị em. Sự thật ra thì chị em số đỏ cũng đều là những tay dao-dễ dàng người ta thường kể lại luôn những việc chị em làm một cách bạo-dạn... bắt cóc khách lang chơi chẳng hạn, bắt giầy, bắt mũ, nhiều khi bắt cả tiền nữa. Rồi những ngổ hiềm các cô ở, ban đêm không mấy ai dám qua lại, trừ những người có mục-dịch đến đây thì không kể.

Đấy cũng chẳng qua là một cách báo thù của các cô. Những khách các cô tiếp phần nhiều là bọn hạ-lưu cả; ta biết như vậy thì dễ tưởng tượng cái đời khốn-khổ của chị em ra sao. Mà những cái khốn-khổ ấy đã khiến cho chị em sinh ra một

bọn thù hằn — gặp người chỉ muốn xử một cách bạo-dộng, ngạo-mạn, nhiều khi tôi phải lấy làm lạ.

Các chị em đều là một bọn điên! Một bọn điên rất tục-tấn, thô-bỉ, mà lại rất nên thương. Điên cuồng cũng phải: không có cái luân-lý của gia-đình nâng đỡ, chị em đều là những người bơ-vơ không biết đi về đâu. Cái đời hiện-tại thì như thế, mà cái tương-lai lại mờ mịt, tối tăm, nguy hiểm hơn nữa.

hội, biến ra thiên hình vạn trạng để lam hai nỗi giống.

Công cuộc số vệ-sinh của thành-phố đã mở mang và xếp đặt hơn trước, nhưng số người bán dâm mỗi ngày một nhiều lên, nên chưa được hoàn toàn. Ngày xưa, số chị em còn ít, thì một tuần có hai ngày khám bệnh thôi.

Những ngày ấy, trước của số vệ-sinh ta được thấy một cái quang-cảnh lạ: vài cô quần áo tả tơi, người theo lối dâm, người theo lối khách,

Bao nhiêu sự khổ sở dâm dúi đã làm cho phần nhiều chị em chết cả hy-vọng. Cái đời của họ trở nên một cái đời lạnh-lẽo, tối-tăm không có gì có thể làm cho nên sáng-sủa, dâm-ẩn được. Người ta đã đến bước chán nản ấy, không thiết sự gì nữa — thì không thể trách họ là điên cuồng được.

Tôi biết cái cảnh-ngộ của một người con gái, con gái ông C. là một nhà giàu, giàu lắm ở Hanoi. Nhưng cái tính kiết của ông ta khiến cho ông ta chỉ vì 500 đồng bạc — tiền chuộc cô kia ở tay các đời con gái — mà nỡ để cô con gái mình phải truy-lạc trong một nhà số đỏ.

Cứ chiều đến, trong những gian nhà tối-tăm, các cô ngồi buồn làm-nhằm hát, giọng nhát gừng, đứt quãng — một cái giọng vừa lẳng-lơ dĩ-thỏa, vừa chán-nản buồn-rầu:

..Chém cha — cái kiếp (tôi) đi thì..

Làm cho — nhân ngãi, nhân nghi xa nhau...

Xa nhau từ phố hàng Cau,
Từ Ô Đống-mác đến đầu nhà
Thương..

Câu truyện một cô số đỏ bị bắt thân-thờ với người tình-nhân mong tình-nhân ra tay cứu vớt...

Có chỉ hy-vọng rằng một ngày kia cô được ra, được người tình-nhân đem lòng yêu « sé giầy » cho, nghĩa là bỏ tiền ra chuộc rồi đứng lên nhận nuôi cô xuất-dối. Lúc ấy mới là lúc sung-sướng, an-nhàn.

..Giã ơn cái ghê (tôi) đi thì,
Giã chúng — giã bạn, tôi đi lấy chồng...

Mấy câu kết của bài hát thì hay như thế. Nhưng, sự thực lạnh-lẽo, chán-nản hơn nhiều.

(Còn nữa)

TRĂNG-KHANH và VIỆT-SINH

Bao nhiêu những sự khổ sở, đau-dớn của chị em mải dâm, tôi không nói đến nữa. Tôi chỉ xin kể đến cái khổ sở sau cùng, mà vì nghề, có gái nào cũng phải trải qua: đó là bệnh tật.

Cái bệnh tật này lúc nào cũng rình mồi trong cái thân-tàn của chị em, không mấy người thoát khỏi những cái bệnh tai ác ấy làm khổ người ta đến lúc chết mới thôi. Mà không những khổ riêng chị em mà thôi đâu, nhưng bệnh đó lại lưu-truyền ra xã-

cả lối nhà quê nữa. Lại có cô quần trắng áo lam, thực tiêu-thư mà đứng nói-truyện với mấy anh áo nâu, chân đi đất. Về mặt người nào cũng dâm-dâm, vì đi khám bệnh chị em cho như là một thứ nhục-hình đau đớn.

Mà ở lại nhà thương, chị em lại cho là một sự khổ sở hơn nữa: nhiều khi có người phải ở trong ấy đến hàng tháng, hàng năm để chữa bệnh. Mặc bệnh ấy, người có khi vẫn khỏe mạnh như thường.

TOÀ- SOẠN VÀ TRỊ-SỰ

Số 1, Boulevard Carnot — Hanoi

FONDATEUR ET DIRECTEUR POLITIQUE:
NGUYỄN-XUÂN-MAI

DIRECTEUR: NGUYỄN-TƯỜNG-TAM

DO SOCIÉTÉ ANNAMITE D'ÉDITION ET DE PUBLICITÉ

XUẤT BẢN
N° 1, BOULEVARD CARNOT — HANOI
(Annam xuất-bản cục)

Mua báo kể từ ngày 1er và 15 mỗi tháng và phải trả tiền trước.
Giấy mua báo mà không có kèm ngân-phiếu thì xin miễn trả lời.

Thư từ, bài vở và ngân-phiếu xin gửi về:

M. NGUYỄN-TƯỜNG-TAM
N° 1, Boulevard Carnot — Hanoi

GIÁ BẢO:

	ĐỒNG-ĐƯƠNG	NGOẠI-QUỐC
1 năm	3\$00	5\$00
6 tháng	1.60	2.60

QUẢN-LÝ: PHẠM-HỮU-NINH

Kiểu nhà lối tối-tân

Về kiểu nhà theo luật vệ-sinh thành-phố Hanoi trong 16 năm nay. — Bản-số đã vẽ được 225 cái kiểu nhà đã làm tại Hanoi và các tỉnh, vậy trước khi các ngài dự định làm nhà, xin kính mời các ngài lại Bản-số xem đủ 225 cái kiểu đã vẽ ấy thì các ngài sẽ được sửa ý và sẽ có ngôi nhà xinh đẹp hơn hết. — Tính giá rất hạ để tạ các ngài có lòng tin yêu nghề vẽ của Bản-số trong 16 năm nay.

NHUẬN-ỐC
TOUT POUR ARCHITECTURE
168, Rue Lê-Lợi, — Hanoi.
= (Gần trường Thổ-Dục) =

Xin chiếu cố Pháo VIỆT-NAM

hiệu Bát-Tiên

Tơ ta, tơ tàu và tơ gốc — Bán buôn và bán tại

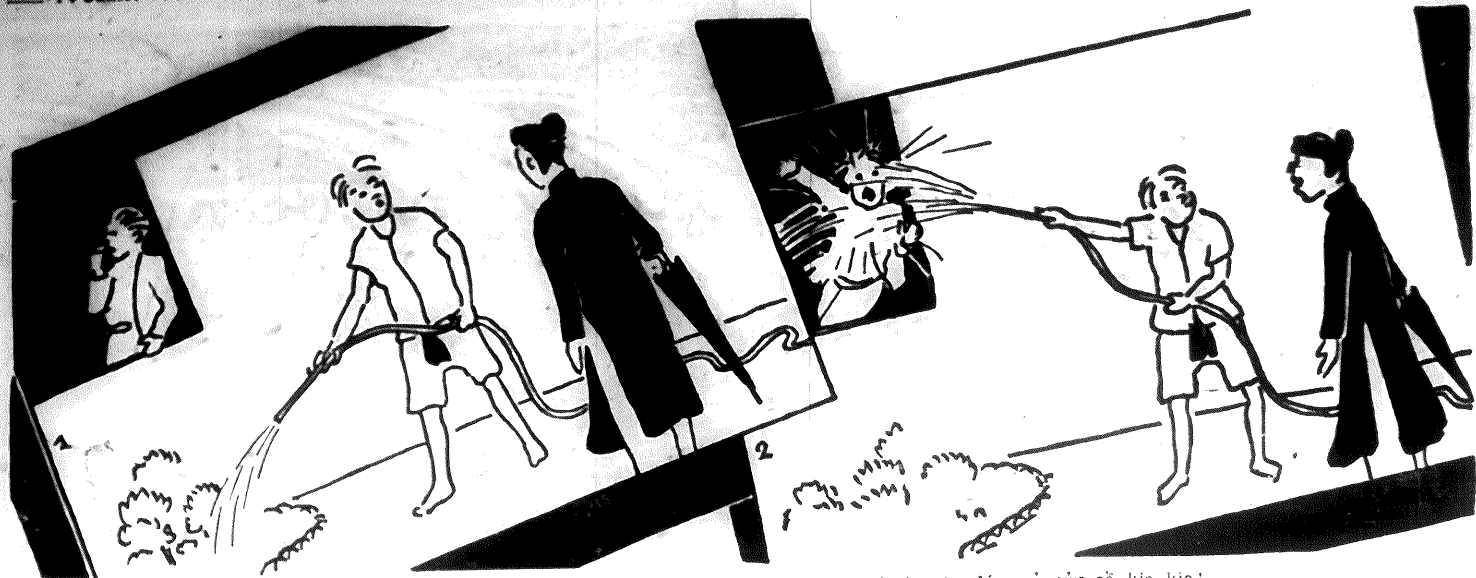
Hiệu TƯỜNG-AN

20, Hàng Gai, Hanoi

Giá phải chăng

ở xa xin viết thư về thương lượng

<https://tieulun.hopto.org>

1. — Bác bảo dùm ở sở này có ông tham nào là ông tham B không ?

2. — Có, ấy ông ta đứng ở cửa sở kia kia!

...tù' nhỏ đến lớn...

TỬ-LY-TỬ LẤY SỞ TỬ-VI

Tử-Ly tử

Chiều hôm qua, tôi đi thăm người anh em bạn ở nhà quê, suýt bị chó cắn. Về đến nhà sức nhớ ra rằng hồi sáng sớm, có con nhện đen sa trước mặt, liền mở quyển Niên-lịch thông-thư ra xem: thì ra xuất-hành phải ngày Tử-Ly, mọi việc đều không nên.

Thảo nào! mình « không nên » xuất-hành, may mà con chó nó cũng « không nên » cắn, nên mới thoát nạn.

Cho hay rằng không có sự gì là không có tiên-dịnh. Các bà Annam ta thông-minh nên thấu rõ cái lẽ ấy, thường đem tiền đền biếu mấy ông thầy bói sáng mắt, bảo cho biết việc tương-lai.

Kể ra thì biết cũng vậy, mà không biết cũng vậy thôi, nhưng đã được cái lạc-thú mắt tiền xem bói.

Tin rằng có tiên-dịnh thực có lắm điều lợi. Lợi nhất là để cho mình khỏi nghĩ, khỏi nghiên-cứu đến gốc nguồn của những sự xảy ra.

— Hôm qua, tôi ăn cháo cá, mắc phai miếng xương, hộc đến mấy tiếng đồng-hồ.

— Tại số đấy, anh à.

— Tôi đi xem hát, đứng đứng ngó-ngàn chẳng may phải một đứa vũ-phu nó tát cho mấy cái nên thân.

— Cũng là tại anh gặp vận rủi.

— Tôi đi đánh bạc, đã thua cay, về đến nhà vợ cháu nó lại đay nghiến. Tôi không chịu được, có quá tay đánh nó sưng tím mình-mẩy, hôm nay nó năng-nặc đòi ra tòa xin ly-dị.

— Chẳng qua là cái hạn. Số anh bắt hạn phải đánh bạc, bắt anh thua, bắt

anh đánh vợ, bắt vợ anh đòi ly-dị. Anh cũng không nên phản-nân rằng đã lỡ tay đánh người đàn bà yếu đuối, vì có phải anh định đánh đầu, tại số bắt anh phải đánh dây thối.

Thật vậy, trên trời sự gì cũng đã định trước cả.

Anh lương-thiện chỉ vì số anh bắt anh phải lương-thiện, anh uống rượu cũng vì số anh bắt phải uống rượu, anh tài giỏi chẳng qua lỡ sinh vào ngày giờ tốt chứ thực ra thì anh chẳng có tài giỏi gì cả.

Sống, chết chẳng qua cũng tại số.

Cô gái mới chán đời vì quá mê tiêu-thuyết tình nhẩy xuống hồ tự-tử: số cô bắt cô phải thế. Anh kẻ trộm đường đem vào nhà giết người lấy của, cũng như số người khổ chủ bị giết, chứ thực ra anh ta có tội lỗi gì đâu!

Mỗi sáng tôi dậy phải ăn một cốc sữa: cái số tôi bắt tôi thế. Ăn xong lại đi nằm, nằm xong lại ăn, hết ăn lại ngủ, không phải là tôi lười đầu, số tôi thế. Kể ra không ngủ cũng được, nhưng nếu tôi không ngủ, lại chính là số tôi bắt tôi thức.

Thành thử ra tôi không sao thoát khỏi số cả.

Tôi giờ ngón tay lên, tôi tưởng là tôi có quyền giờ lên hay hạ xuống. Nhưng tôi làm. Nếu tôi hạ ngón tay xuống, là vì số tôi bắt tôi hạ xuống. Nói cho cùng nữa thì nếu tôi không tin số, chẳng qua cũng vì số tôi bắt tôi không tin số.

Như vậy thì phải tin số, mà nhất là số tử-vi.

Tôi tin số tử-vi, nên cháu tôi mỗi đứa tôi lại lấy cho một lá số. Cả đến con gà, con trâu nhà tôi, tôi cũng lấy cho mỗi con một lá. Nó cũng là sinh-vật như người, chắc cũng chịu một số phận như người.

(Còn nữa)

TỬ-LY TỬ

LÝ-LUẬN CON TRẺ

Cậu — Nhà cứ đau ốm lung cùng mãi — Mẹ thấy đề ở đây chắt đất không được tốt!

Con — Thế sao cậu mẹ không bón phân.

(Lời của N. Hàm-Anh)

CỤ HOÀNG-TĂNG-BÍ
với cái thuyết phải trái

Ờ đời thật không nên lấy sự gì làm lạ. Có người « cũ » mà bình « mới » như ông tu l'han-Khoi, có người « mới » mà bình « cũ » như ông Trần-trọng-Kim, có người lại chẳng bình mới cũng chẳng bình cũ, như cụ báng Hoàng.

Cụ mới sáng kiến ra được một cái thuyết lạ, bí mà lại không bí:

Thuyết phải trái.

Cái thuyết ấy nó thế này:

« Ta nên hết sức (lời cụ báng) đề xướng cái chủ nghĩa lấy phải trái làm phải trái, không kể gì mới hay cũ, phải thì cho là phải trái, thì cho là trái, không lấy mới cũ làm phải trái, chỉ lấy phải trái làm phải trái ». Còn đến cái tiêu chuẩn phải trái thì phải lấy *bụng tình* mà suy, *mắt tình* mà xét.

Nếu óc tôi không bí, thì tôi làm hiểu cụ báng Bí bắt bí tôi phải cho điều phải là phải, điều trái là trái.

Nhưng nếu cụ đừng bắt bí, thì tôi cũng cho điều phải là phải, điều trái là trái, đĩa mắt bí là đĩa mắt bí, môn văn bí là môn văn bí, mà cụ báng Bí là cụ báng Bí, không nhầm lẫn được.

Thí dụ như phụ-nữ rẽ đường ngoi lệch, đề răng trắng. Có người cho là phải, có người cho là trái. Thế không được. Phải lấy *bụng tình* mà suy, *mắt tình* mà xét.

Nhưng ai có *bụng tình*? Cụ báng Bí. Ai có *mắt tình*? Cụ báng Bí. Vậy muốn biết rẽ đường ngoi lệch, hay đề răng trắng, là phải hay là trái, tất phải tìm đến người có *bụng tình*, *mắt tình*, nghĩa là tìm đến cụ báng Bí.

Nếu không thì ai ai cũng tự phụ là có « *bụng tình*, *mắt tình* », ai cũng phải mà ai cũng trái cả.

Thế là thuyết phải trái của cụ báng nó cũng bí như văn cụ báng.

Nhưng chưa chắc đã bí. Tôi xin lấy lại cái thí dụ rẽ đường ngoi lệch. Không lấy *bụng tình* mà suy, thì ta có thể lấy *mắt tình* mà xét như sau này:

Có nào rẽ đường ngoi lệch về bên tay phải là phải còn có nào rẽ đường ngoi bên tay trái là trái.

Cái « *bụng tình* » của cụ báng chắc hẳn là báng lòng lắm.

<https://tieulun.hopto.org>

NGHĨ LẦN THÂN

CỦA
NHẤT-LINH

Báo Trung-Bắc rèn luyện người đọc bao giờ cho họ có cái óc bí đặc, báo Đông-Thanh luyện cho người ta có cái óc cổ đặc. Thế là hai tờ báo ấy làm trọn bổn-phận thiêng-liêng của mình.

Báo Đông-Phương lấy khúc Nam-huân làm bài xã-nội giáo-dục dạy cho người ta cái trí sáng

Trong bài Xã-hội giáo-dục và nghĩa-vụ nhà báo, báo Đông-Thanh có viết:

« Các nhà báo cũng là cơ-quan xã-hội giáo-dục, song về phương diện lý tài có thể coi tờ báo là món hàng buôn cao-thượng ».

Học trong Đông-Thanh câu văn đó, Nhất-linh lại đâm ra nghĩ lần thân.

Đông-Thanh bán thật là xác lý lắm. Chẳng trách báo nào mới ra đời cũng nêu lên một bài Phi-lộ gạo to lên rằng:

« Báo chúng tôi ra đời chẳng là không hợp thời lắm ru? Không! Không! Trong cái xã-hội đồi bại này, báo chúng tôi cần ra lắm, ra để đưa đường chỉ lối cho quốc dân, giúp ích cho đồng bào. Vì cái nghĩa-vụ thiêng-liêng đó, nên chúng tôi mời quả quyết nhảy lên mứa mây trên đầu ngón luân ».

Nhưng bao giờ ở ngày trang đầu cũng có mấy câu: « các ngài kíp gửi tiền về cho, tờ báo sống là nhờ ở các ngài » ». Mấy câu này nêu lên một cách kín đáo, vì tờ báo không phải một món buôn thường. Đó là một món buôn cao-thượng!

Thế rồi một mặt họ bỏ tiền vào túi một cách cao-thượng, một mặt đem trí sáng suốt của họ ra mà dạy đời. Song mỗi nhà báo hiểu nghĩa xã-hội giáo-dục một cách khác...

suốt hiểu được câu văn không có nghĩa.

Ngo-Báo dạy người ta có cái tinh lâu, vì khi nào báo ấy đăng tin mặt trời mọc thì phải hiểu ngầm ngay rằng mặt trời lặn.

Báo Đông-Pháp dạy dân ông tha hồ đánh vợ, mà vợ tha hồ để chồng đánh, đừng có đi kiện. Vì kiện thì là vô giáo-dục, không đáng đọc tờ Đông-Pháp, một cơ-quan xã-hội giáo-dục.

Báo Tân Thanh dạy độc-giã khi nào ho lao, nên đến để ông chủ-nhiệm chữa thì tất khỏi.

Cơ-quan xã-hội giáo-dục ở nước ta thật là hàng hà sa số.

Chỉ tiếc rằng còn thiếu một cơ-quan dạy các nhà báo biết cách làm báo, và dạy cho họ có hai cái tinh cần có: nhẫn-nhận và chân-thật.

Nếu không thì các nhà báo hãy bắt đầu dạy lấy mình đã, hay đi mở hàng bán nước mắm mà sinh-nhai, chứ đừng có buôn thứ hàng cao-thượng ấy!

NHẤT-LINH

Nén dưng pháo VIỆT-NAM

hiệu Tường-Ký, Hạnh-Phúc, Khánh-Tho

Bán tại hiệu **TƯỜNG-KÝ**

78-80, Rue du Sucre Hanoi (Phố hàng Đường)
và 44, phố hàng Bờ, Hanoi

Xưởng chế-tạo: Phú-Xá Hadong.

Có đặt đại-lý khắp tam Kỳ.

PHARMACIE MODERNE VU-DO-THIN

PHARMACIEN DE 1re CLASSE DE LA FACULTÉ DE PARIS
BÁN THUỐC TÂY THƯỢNG HẢO HẠNG — GIÁ TIỀN PHẢI CHĂNG

Téléphone n° 495

25, 27, 29, Boulevard Francis Garnier — HANOI

Peintures GECKO

PHUNG-NHU-CUONG

N° 53, Rue de la Citadelle, Hanoi

Hiệu sơn THẮNG-LONG

Thợ vẽ sư...

Đất-ván vật có chàng thợ họa.

Nghề vẽ vời cũng khá nổi danh.

Chỉ hiếm vì có tinh danh hạnh.

Róc cưa tỉ, rón sành ra mớ.

Làm kiểu vẽ, muốn cần trang mỹ-nữ.

Nhưng hôm tiến chàng nỡ lòng then

Một ngày kia « che lòng » anh em.

Mò xuống sớm Khâm-thiên « tôm các »

Thấy hai ai đào-nương nhan sắc.

Lãng phẫn son vào bạc hoa-khôi.

Họa-sĩ nhìn mê hip cả con người.

Mon men lại buông lời ước thứa:

— « Hai em đã sắc tài gồm đủ.

Muốn nên người kỹ-nữ vẹn tài hoa.

Đã giỏi đàn, giỏi hát, giỏi rượu-u, giỏi thơ,

Phải giỏi vẽ mới nên nhà mỹ-thuật.

Nên bớt chút thì giờ luyện tập.

Giáo sư đây sẽ cho nhập môn đó

Lẽ sỏi gà thấy miễn chước cho.

Trò lại chẳng phải lo học phí... »

Ai còn lại con nhà ca-kỹ.

Khỏe nhà nghề chiêu ý làng chơi.

Vả nhác trông bộ mã bề ngoài.

Tường họa-sĩ cũng tay chơi hạng « sộp »!

Hai à tính giờ khoa « khẩu bộp ».

Liệu sau này sửa... « bộp tâm phơ ».

Một nhờ « vắng » nhỏ nhẽ cùng thừa.

Khiến họa-sĩ tưởng có cơ hy vọng.

Phen này hẳn tha hồ lợi dụng.

Tổn ít công, thôi cũng còn hời.

Trò hẹn thấy đến chín giờ mai.

Đến thụ-giáo học bài mỹ-thuật.

Dùng lời hẹn, hai trò đến thật.

Thấy khai trường tán phất, tán phơ.

Vắng bên trong tiếng sư-tử gầm-gừ,

Trò biết ý khó cơ bên chát

Mười lăm phút truyện trò tẻ ngắt

Một trông chừng cứt sắt khó lòng nhai.

Thôi! Vái thấy, xin hẹn đến mai...

Mai là buổi... vô thời vô hạn!

Chàng họa-sĩ lòng thêm quá ngán.

Thế từ nay không về bạn mã hồng.

Về toàn bà vãi sư ông...

TÚ-MƠ

Gửi người tình nhân quen biết

Bầy lâu cách mặt khuất trời,

Nước non hàng núi đến người tình chúng

Sông Trường an chẳng suốt dòng,

Còn duyên, còn nợ tương-phùng về sau...

Hỡi chàng Tú-Mơ,

Đã yêu nhau, ai nỡ phụ phàng nhau.

Cơ cớ chi chắc nãi, mua sầu?

Câu tác hợp hãy rầu trông trí kỷ.

Tại nhân bất giải thanh-thiên ý,

Không sử thân tâm bán dạ phiên.

Nước lão mai đã trọn lời nguyên.

Khéo « lần thân », khéo « vắn vợ », khéo

khéo huyện thuyền chỉ làm dòng?

Nọ nọ: « Hà-thành sư-tử hồng ».

Nợ cưới ai thấy động đã run rôi.

Ai ơi, xin chớ « bõe giới »!

PHẠM-THỊ-CÀ-MỘC Nam định

MÂY NĂM TRỜI

Bấy lâu bà con đã quen dùng dầu Khuyển-Diệp mà phòng bệnh, trị bệnh. Số dầu Khuyển-Diệp bán ra càng ngày càng mạnh, chỉ vì càng lâu bà con càng nghiệm rằng dầu Khuyển-Diệp công-hiệu rõ-ràng, tiếng tăm xứng đáng.

Mà Khuyển-Diệp không thể là dầu xấu được, vì nếu là không hay, không tốt, không nhiều công-hiệu, thời hiệu Khuyển-Diệp làm sao mà càng ngày càng mở-mang thêm cho được. Bà con cũng rõ: sau cái ngày phát-đạt của Khuyển-Diệp, biết bao là thứ dầu khác ra đời, cốt ý tranh với Khuyển-Diệp, thứ tên này, thứ chất kia, mà rồi lâu-hột thứ chết trước thứ chết sau, vì chỉ được bà con dùng làm một đôi dạo thôi.

Dầu Khuyển-Diệp lại được không biết bao nhiêu là phần thưởng to trong các cuộc Đấu-xảo lớn, lại được sở Phán-Chất của nhà-nước nhận là dầu thật tốt, thời bà con tìm dùng Khuyển-Diệp chính là

TIN ĐÚNG
ĐÚNG NHẦM

lắm vậy.

M. VIÊN-ĐẾ
Bến-Ngư — Huế

Dầu Hồi-Thiên, chất mắng-lá, một thứ nước, một thứ dầu...
Dầu Ba-Cổ, dầu xức tóc thơm mùi hồng sứ.

<https://tietun.hopto.org>

TU' CAO...

Ông Lê-Thăng, luật-khoa tiến-sĩ

— Thưa các ngài, ông Lê Thăng mới ở bên Tây về.

— Vâng, thì ông ấy ở Tây ăv.

— Thưa các ngài, ông Lê-Thăng có đồ bằng luật khoa-tiến-sĩ.

— Phải, tôi biết rồi ! Ông Lê-Thăng với mấy chữ « luật-khoa tiến-sĩ » có rời nhau bao giờ mà tôi không biết Trên báo « Annam mới », trên báo « Đông-dương tiến-bộ » lắm lúc tôi cứ tưởng tên họ ông ấy là « Lê-Thăng luật-khoa tiến-sĩ », cũng như là Mạnh-đức-tư-cư hay là Phồ-lỗ-si vậy.

Cái tên khi dài một chút.

Vừa rồi ông « Lê-Thăng luật-khoa tiến-sĩ » trong báo Đông-dương tiến-bộ, lên giọng dân anh thương em út đứng ra che chở cho sinh-viên trường luật Hanoi, hình như là sinh-viên trường luật không đủ tư-cách bảo chữa cho mình vậy.

Mà nào có gì đâu ? Chỉ vì sinh-viên trường luật muốn lập một hội « Ái-hữu ».

Ông « Lê-Thăng luật-khoa tiến-sĩ » bảo rằng ý kiến ấy là một ý kiến hay, đáng thực-hành, mà lại có người tri-thức dân-độn cho là không hay, không đáng thực-hành rồi chỉ trích.

Ông « Lê-Thăng luật-khoa tiến-sĩ »

làm thầy cái cho một điều mà không ai chỉ trích cả. Nếu ông không ở bên Tây về thì chắc là ở cung trăng rơi xuống.

Nào ai công-kích cái ý-kiến lập hội Ái-hữu của sinh-viên trường luật ?

Hội Ái-hữu lập ra để giữ lợi quyền chung cho một bọn người, dân An-nam biết thế lắm, nên nào hội Ái-hữu sở kho-bạc, hội Ái-hữu sở tài-chánh, hội Ái-hữu sinh-viên trường luật cũ...

Bây giờ sinh viên trường luật dự định lập hội Ái-hữu, cũng như sinh-viên trường Đại-học cũ dự định lập hội Ái-hữu, nào có ai chỉ trích. Dầu cho ông « Lê-Thăng luật-khoa tiến-sĩ » có lập một hội Ái-hữu những người tri-thức dân-độn cũng không ai nói gì nữa là !

Từ-Ly có riều, cũng chỉ riều ông Đ. sao không gọi bạn ở trường luật lại gọi bạn trên báo « Annam mới », tưởng chừng như độc-giả báo ấy toàn là sinh-viên trường luật cả. Ông Đ. lại bảo đóng cửa buồng lại mà suy nghĩ trong bóng tối thì thấy việc lập hội Ái-hữu là có ích lợi !

Có thế thôi mà « Lê-Thăng luật-khoa tiến-sĩ » tiên-sinh lại ám-chỉ Từ-Ly cho tất cả sinh-viên trường luật chỉ vụ lợi, vụ hư danh. Tiên-sinh đọc Từ-Ly không hiểu chăng ?

Nếu thế thì : một là « Lê-Thăng luật-khoa tiến-sĩ » tiên-sinh thông minh hơn những người ngu-độn một tí, hai là tiên-sinh vì đi Tây về quên mất cả chữ quốc-ngữ.

bằng nào cũng có lý cả.

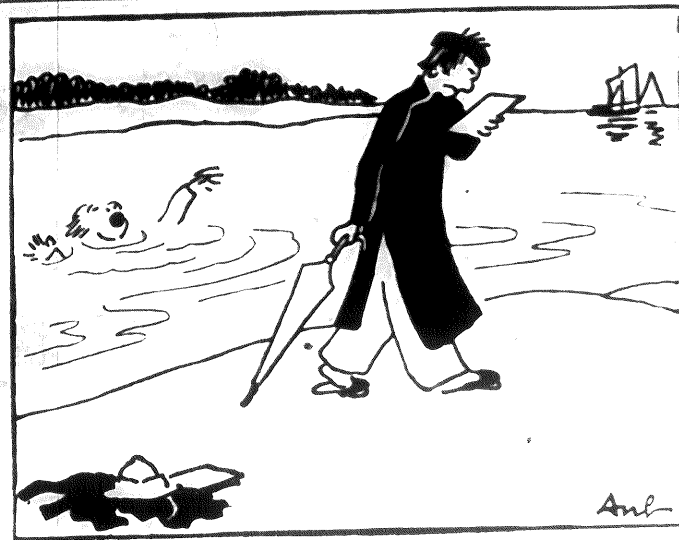
Kim-tiền của bà huyện Nghi

Chắc ai cũng biết tiếng hào phóng của ông Cửu-Nghi hay ông huyện hàm Nghi, biết chiếc ô-tô hòm và cái nhà hòm của ông ở phố hàng Bồ.

Chắc ai cũng biết ông có cái danh vọng làm chồng bà Cửu-Nghi hay bà huyện hàm Nghi, nhưng chưa mấy ai biết được gần đây vì cái danh vọng ấy mà ông được thom lây.

Nhân vì bà huyện đứng lên làm trường học và nhà hộ-sinh ở gần ga Văn-diễn, mà hành-khách xe lửa thường được khen ngợi về mỹ-thuật tàu, bay, annam, mán, đức Kim-Thượng có ban thưởng cho bà nhất hạng kim-tiền.

Nghĩa là bà huyện bỏ kim tiền ra làm nhà, bây giờ lại được kim tiền, cũng như châu về Hợp-phố vậy.

— Ông ơi!... cứu tôi với!

Phi tô dóp — Cho chết!... có thể bạn sau mới chừa tâm sông!

...DEN THAP

Nhưng có một điều lạ : sao bà huyện được mà ông huyện lại không được ?

Bảo rằng bà huyện đứng ra đốc sức làm nhà thì ông cũng có công lấy chìa khóa mở tủ két : cái công ấy còn khó nhọc hơn công đốc sức nhiều.

Nhưng thôi ! Bà được kim tiền cũng như ông được kim tiền. Chông làm tham biện thì vợ làm bà tham, chông làm ông huyện thì vợ làm bà huyện, nay bà Cửu-Nghi được thưởng kim tiền, thì ông Cửu-Nghi cũng được làm dự thưởng kim tiền chứ sao ?

Thật là về vang cho ông Cửu-Nghi hay ông huyện hàm Nghi.

Viện dân-biểu Trung-kỳ

Vừa rồi đức Kim-Thượng đã ký một đạo-chỉ-dụ chính-đốn lại Viện dân-biểu Trung-kỳ.

Từ nay, quyền hạn của Viện dân-biểu được rộng thêm, mà quyền bảo-cử cũng được mở rộng. Việc này, các ông nghị Trung-kỳ trước đã có xin, sau rồi lại có nhiều ông nghị thôi không xin nữa.

Đến nay đã ký chỉ-dụ rồi, chắc ông nào cũng muốn xin đổi cả.

Có một điều đáng chú-ý là chức Thượng-thư dân biểu bị bãi. Các ông nghị-trưởng Viện dân biểu sau này hẳn là hết nhìn đến số lương 400 đồng.

ma lúc hết hạn làm dân-biểu, chắc cũng không còn mong giữ lại chức nhất phẩm nữa.

Tiến.

Báo « Xứ sở Annam » noi theo một mục-dịch mà báo ấy tưởng là mới : « tiến ».

Nhưng cũng chẳng mới gì. Báo nào ra cũng tự hào là cơ-quan tiên-thủ cả, không những thế, xem các tờ báo ra hàng ngày, ta lại rõ họ tiến đều lắm.

Báo Thực-Nghiệp nêu lên đầu tờ báo : « Báo ra hàng ngày bằng chữ quốc-ngữ ».

Báo Đông-Pháp nêu lên đầu tờ báo : « Báo lớn ra hàng ngày bằng chữ quốc-ngữ ».

Ngo-báo nêu lên đầu tờ báo : « Báo lớn nhất các báo ra hàng ngày bằng chữ quốc-ngữ ».

Có ba tờ báo thì họ tiến được như vậy. Nhưng có tờ báo thứ tư nữa, thì không biết tờ ấy để gì được. Hoặc giả để :

Báo lớn nhất trong các tờ báo lớn nhất ra hàng ngày bằng chữ quốc-ngữ.

Thế mới biết người mình làm cái gì cũng to-tát cả chữ không như ở bên Pháp, họ lấy cái tên tẹp-nhep : « tờ Ba-lé nhỏ » (Le Petit Parisien)

TỪ-LY

SẮP IN
HÔN BUỐM
MO' TIỀN

Có in 300 quyển
giấy tốt, đánh số
từ 1 đến 300

AI MUỐN MUA XIN GỬI
GIẤY TRƯỚC. KHI IN
XONG SẼ GỬI THEO CÁCH
LINH - HÓA GIAO NGÂN.

Bắt đầu từ tháng bày tây phòng giấy của bản Công-ty, trước ở 34 hàng Nâu, Hanoi, đã dọn cả xuống ở lò nâu rượu tại Văn - Điện. Vậy Ngài nào có công việc gì hay thư-từ giao-thiệp với bản Công-ty thì xin mời xuống Văn-Điện.

BẮC-KỲ NAM-TỬU CÔNG-TY LAI CẢO

MU'Ò'I QUẢ TRÚ'NG VỊT

Của HOÀNG-UÂN

Năm ấy... tôi làm việc tại một đồn đoan ở miền thượng-du.

Ở đồn, ngoài giờ làm việc, ra, muốn tiêu sầu khiến muốn thì chỉ còn có cách đi chơi xem phong-cảnh, coi sách hay đọc báo mà thôi. Ở nơi tôi ở lại là nơi tổ buôn thuốc-phiện lâu. Không ngày nào là không bắt được nhiều hay ít. Mà bọn buôn lâu, dù tinh ma, quỷ quyet đến đâu cũng thường không tránh nổi được con mắt nhà đoan. Không những thế, ở đây thuốc lại ngon và giá rẻ. Như thế làm gì mà chẳng mắc nghiện. Ở nơi rừng xanh núi đỏ, á-phù-dung thường vẫn là bạn giải phiện.

Tôi xưa nay vẫn ghét hút thuốc-phiện, dù nhiều lần có vui chơi với anh em, tôi vẫn giữ không đến nỗi để mắc nghiện. Nào ngờ chính ở nơi tổ-sân thuốc phiện rồi lại không nghiện mà lại về đây mới mắc. Sở dĩ nghiện là vì truyện sau này:

« Chiều hôm ấy... tôi còn nhớ, một buổi chiều thứ bảy. Cái buổi chiều thu êm-ái, dịu-dàng như khêu gợi người ta tìm lấy thú vui của tình-ái. Tôi với đội Hoàng cùng rủ nhau sang bên Nghĩa-tru chơi. Nghĩa-tru là một xóm yên hoa thuốc về miền tôi ở mà cách đồn đoan hơn một cây lờ mết. Chúng tôi đi được một quãng đường thì thấy tận đàng xa đi tiến lại phía chúng tôi một người gánh hai cái sọt: Người ấy đi có vẻ hấp-tấp, vội-vàng mà lại có ý đi lần vào dưới dạng cây mờ. Thấy thế sinh nghi, đội Hoàng bảo tôi: có lẽ kẻ gian, chúng ta đứng nép vào dưới cây này, để hân đi tới sẽ hỏi. Nói xong, hân lúi tay tôi rồi nấp trong bụi cây um-tùm, rậm-rap.

« Được mười phút thì người gánh hai cái sọt kia đi tới. Đội Hoàng nhẩy sỏ ra:

Gánh cái gì kia, đứng lại ta khám.

« Người ấy thấy hỏi bất-thình-linh hoảng sợ, hân giả vờ đáp một vài câu, rồi bắt ngờ quăng ngay cái gánh, rồi cầm đầu chạy. Tôi nhanh ý, biết năm không kịp, liền đuổi theo rồi soái ngay chân ngang. Hân vương cẳng ngã chúi xuống, định nhồm dấy chạy liền thì lúc bấy giờ tôi cũng dụ người một cái mà nhẩy theo năm được.

« Tôi với đội Hoàng cùng lúi hân đến gần cái quang gánh mà hân đã quăng ra đường.

« Mặt mày hân tái mét, mà người thì run lên cầm-cắp. Khám khắp người hân không có gì, nhưng lúc xem đến hai cái sọt thì một bên để toàn măng và một bên có ba con rùa-rùa. Lúc bấy giờ tôi càng sinh nghi. Tôi bèn nói lòng với đội Hoàng xem lại chỗ măng và lấy con dao con đâm vào giữa ruột cái măng xem trong có gì lạ không? Vì bọn buôn

lâu thuê qui-quyet vô cùng.

« Va-li, hòm hai đây, giấy hai để trống nhét đầy thuốc-phiện. Hoa-quả có khi lấy hết ruột ra mà trong cũng bỏ thuốc-phiện vào. Đến cái này mới lại khôn-khéo nữa. Những cái khay to như cái khay áo « ba-dờ-suy » ngoài bọc vải hay bọc da mà ta tưởng là khay áo thực, bên trong chính là những hộp bằng đồng chứa đầy thuốc-phiện. Khám người không có gì thì thôi, chứ ai còn chú-ý gì đến những cái khay kia. Nhưng nếu tôi tinh ý, lấy cái tiem mà chọc vào lỗ chân khay thì sẽ thấy chảy ra một ít rựa đen-đen thuốc-phiện...

« Chúng tôi đã từng biết cái mảnh khỏe của bọn buôn lâu, nên chúng tôi mới chú-ý xét cẩn-thận ba con rùa. Ba con rùa này cũng khá to. Có một điều tôi lấy làm lạ là lật lên hay lật xuống cũng không thấy nó cựa-cây. Tôi bèn lấy cái diêm đánh

cho phép hân nói với vợ hân một vài câu, rồi hân sẽ lại đi ngay. Chúng tôi vừa đi tới cổng. Thấy có tiếng người vợ hân ở trong lờ dỏi guốc ra: thầy mày đã về đấy à?

« Cánh cửa từ-từ mở, bỗng thấy chúng tôi, người đàn bà mặt tái mét, vội vàng chạy vào trong nhà cùng... Tôi có ý quan sát khắp nhà. Nhà hai gian, tuy là lều tranh vách đất nhưng ngăn nắp sạch sẽ. Gian ngoài về bên phải thấy kê hai cái giường gỗ đã mục. Bên trái để một cái chõng tre mà trên chõng hai đứa bé độ chừng 7, 8 tuổi đang ôm nhau nằm ngủ. Tận góc đàng kia thấy kê một cái bàn thờ, trước cái bài vị, khói hương vẫn còn thấy nghi ngút. Cái mâm cơm trên úp cái giá còn nằm yên trên cái giường gỗ mục, hình như chỉ có đợi một mình hân về.

« Trông cảnh nhà thanh-bạch, tôi cũng động lòng thương. Chốc chốc

câu: từ rầy thì bỏ cái nghề này đi, kiếm việc khác mà làm. Nếu không mà còn theo đuổi nữa e có lần thì khốn. Đội Hoàng bấy giờ lên mặt:

— Ấy may có ông phân đây xin-ho, không thì phen này tu một gồng...

Tôi cười vờ vai đội Hoàng rồi dục hân:

— Thôi đi, Lan nó đang chờ ở bên Nghĩa-tru đấy...

Cách được hơn một năm, tôi xin đổi về làm việc ở Hanoi. Một buổi chiều kia, lúc ở sở về thấy người nhà nói: có một đứa bé mang một sọt trứng lại biểu, và có kèm một cái thư. Tôi ngạc-nhiên không biết của ai. Liền bóc thư ra xem, thì thấy mấy dòng chữ viết ngông ngoẻo bằng bát chi:

— « Bẩm quan, ơn của quan con có bao giờ quên được. Con làm ăn bấy giờ được phát-đạt, nhân « đi hàng » qua Hanoi, gọi là một chút lễ mọn dâng quan, xin quan nhận cho».

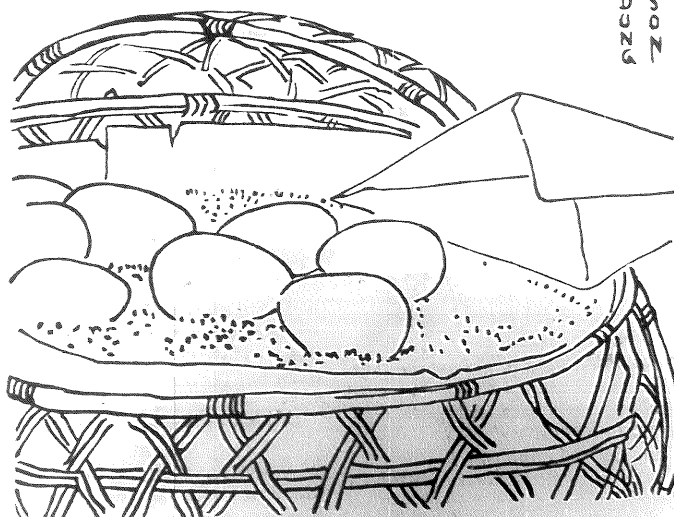
Từ Chip.

Xem xong thư mà tôi phì cười, không biết ai lại gọi mình quan với quách thế này? Nghĩ mãi mới nhớ ra là anh ganh măng với rùa rùa độ trước. Tôi liền mở cái sọt ra: một chục quả trứng-vịt để trên một ít rơm. Quả nào cũng to và nặng. Mới đầu tôi cũng tưởng trứng thật, nào ngờ đầu trong đựng toàn thuốc phiện lâu. E có lụy, ngay chiều hôm ấy, tôi phải cho mang ngay chục trứng ấy đi nơi khác. Tôi có phải là người nghiện dầu mà hân lại biểu tôi thuốc phiện. Hay hân định reo vạ cho mình?

Tôi cho tàu tàn đi mọi chỗ và dam bán, nhưng không phải là mỗi hàng nên họ giả rẻ như bèo. Nhân có ông bạn già nghiện, thức thế bảo tôi: thuốc này là thượng hảo hạng đấy. Bán làm gì, để mà hút chơi. Thử rồi cứ tới đến, quây quần bốn, năm anh em ở nhà ông bạn già. Mới đầu tôi còn nghiện bán đến vì năm gần bán đến câu truyện mới thấy vui. Trước còn không hút sau tập «ken cơ». Dần dần dần quen mà hút thấy ngon. Hôm nào mà không hút thì trong người bả rả, tẻ một cách lạ. Có lúc thấy nó buồn buồn như có người vè cái giấy bán mà xoe vào lỗ tủy xương sống ấy. Hết hút vào rồi thì chẳng thấy buồn, thấy mỗi gì sớt cả, mà trong người lại thấy tỉnh táo khoan-khoái ra.

Ấy, từ sở dĩ mắc nghiện cũng là vì ăn trứng vịt của anh Từ Chip biểu...

HOÀNG-UÂN

lên rồi dốt vào đit nó cũng không thấy thối đầu ra. Tôi càng nghi, xem đi xét lại, cái mai rùa bắt ra. Một sự không ngờ hiển-hiện ra trước mắt chúng tôi: thuốc-phiện. Ba con rùa chết đều chứa đầy âm-ấp thuốc-phiện mà cái mai che đầy một cách thực khéo-léo, kín-đáo. Bọn buôn lâu tinh khôn đến thế là cùng, thực là họ tìm đủ mọi cách để che mắt nhà chức-trách.

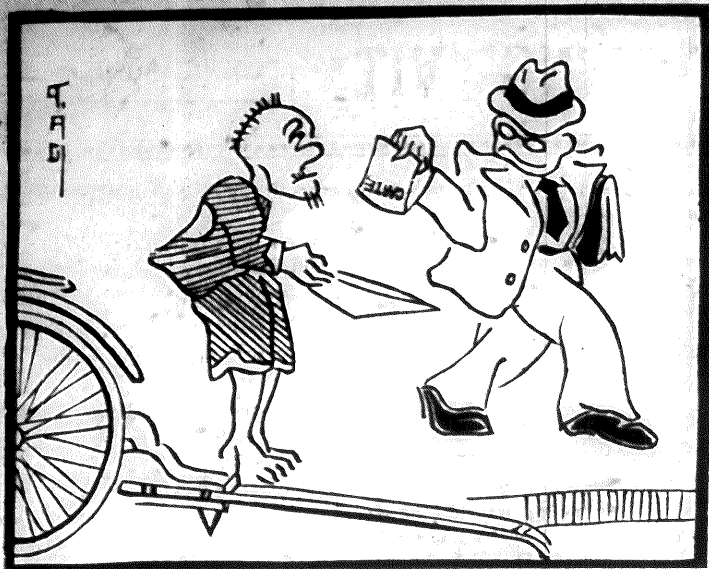
« Chúng tôi bèn bắt hân gánh hai gánh sọt đi. Đi được một quãng thì về bên tay hữu có một con đường hẻm. Ở cùng đường có mấy túp lều tranh, mà khói lửa thấy bốc lên nghi-ngút. Lúc bấy giờ là họ đương thổi nấu ăn. Trông thấy làn khói xanh thì hân hình như xúc động tới lòng mà nghĩ đến vợ, còn hân: đang mong đợi hân ở nhà. Hân van-vì chúng tôi

lại nghe tiếng ở gian trong tiếng trẻ con khóc oe oe, tiếng vồng đưa kình-kít, lẫn tiếng à ời của người đàn bà ru nó... Hân mời chúng tôi ngồi trên phản, giót hai chén nước chè mời chúng tôi uống. Rồi bắt ngờ, hân quý lấy chúng tôi, kể lể đường kia nỗi nọ. Nếu hân bị bắt mà phải ở tù thì cả cái gia-dinh kia phải nheo-nhóc khổ-sở. Thực bản tâm hân không muốn làm điều gì phi-pháp, nhưng vì nghèo nàn, túng bấn quá, hân phải đánh liều nhân gánh hai cái sọt kia mà lấy tiền thuê. Thực ra thì hân đâu có phải là người có tiền mà buôn bán cái « của »... Nghe hân nói, tôi động lòng thương, định nger cho hân, nhưng đội Hoàng nhất định không nghe. Sau tôi phải dùng lời tha-thiết, đội Hoàng mới dụ. Trước khi ra đi, tôi còn dặn với lại một

Nhà giồng răng TRẦN-QUANG-MINH

Số 199, Hàng Bông-lờ — HANOI

Là một nhà chuyên riêng về một nghề giồng răng mà đã từng được rất nhiều quý-khách Tây Nam gửi giấy ngợi khen, dù công việc về hai hàm răng cho là khó khăn đến thế nào cũng cam đoan làm được vừa lòng đẹp ý khách một cách rất dễ.

— Ông cho thêm, thế này ít quá!
— Anh không thấy đây à? Phong-viên nhà báo đây, làm cái gì cũng được trừ nửa tiền.

THO' MỐI

Điều cũ

Hồ xuân và thiếu-nữ.

Trên mặt hồ in màu ngọc biếc,
Cỏ em đang bơi chiếc thuyền con
Lãng-lơ, như cái chuồn-chuồn
Lướt dưới trên nước chập-chờn ghẹo
hoa.

Chân gió nhẹ đi qua làn sóng,
Năng chiều xuân rung động trên cành
Mấy hàng lau yếu nghiêng mình.
Cỏ em bỗng ngẩn-ngơ tình vì đâu?
Đặt mái chèo, ngả đầu trên gối.
Trông mây chiều phớt-phớt trên kia.
Hỏi xem mây có duyên gì
Mà con chim én đi về lững-lờ...?
Trên vầng trán ngáy thơ, trong sáng,
Vân-vơ qua một áng hương buồn.
Giây lâu cô vẫn như cội
Lãng-lãng trông gửi tấm hồn lên cao.
Tiếng diều sáo nao-nao trong vắt,
Trời quang mây, xanh ngắt màu lơ.
Thuyền chèo, nước đầy hừng-hờ,
Hàng cây lặng đứng trên bờ trông
mong.

Ấy dăm-dăm mơ-mòng chỉ đó,
Hỏi cô em, má đỏ hây-hây?
Hỏi cô thiếu-nữ trông mây
Thần-thơ nhân chiếc én bay lưng trời?
Khiến cho cảnh bồi-hồi ngày-ngất,
Tiếng sáo chưa nở rứt trên không,
Khiến cho hồ nước mặt mừng,
Ngày không muốn hết, ta không muốn
về.
THỀ-LƯ'

MỘT BỨC THƯ KỲ KHÔI

Cùng ông « sếp » tòa soạn,
Tôi sợ dĩ không phải là nhà viết
hài-dâm, tôi là một anh quyền khố
dở. Khi tôi còn vác súng thì tôi là
một anh lính tốt, tốt lắm. Tốt đến
nỗi người ta đuổi tôi về. Tôi về để
đổi ra nghề khác. Ngày nay, ai ai
cũng gọi tôi là « bác tài » vì tôi làm
ô-tô. Ô-tô của tôi cũng tốt quá, đến
nỗi ai ai cũng kêu là tôi lười. Vì xe
chạy sau tôi, rồi xe tôi nhường
họ đi trước, rồi giờ về, họ vẫn gặp
xe tôi đang vơ-vẩn ở đường. Lâm án
như thế từ năm kia tới nay, tôi phát tài
quá. Hai cái xe long đi mất một. Vì xe
pháo đường hoàng, vậy nên tôi nhiều
thời giờ để đọc-vai đọc-giả báo ngái.
Đóng vai độc-giả tôi lại muốn tấn-
tới hơn, nên muốn đóng cả vai hề,
nhưng phiền ngái ít phần để vẽ mặt.
Nếu sân khấu còn chỗ nhảy thì
tôi cũng muốn tìm thang để treo,
nếu rạp thì tôi lại rơi vào chiếc xe ô-
tô tã. Cứ thế cũng còn hay.
T.V.L. (Thất-khê)

BÀI DỰ THI

VÌ TỜ BÁO HAY QUÁ

Độc-giả thường niên — Ông gửi
báo thế nào mà tôi cứ bị mất luôn?
Báo-quân — Ấy vì giữa đường có
kẻ xem trộm, rồi họ thấy hay quá,
họ ăn cắp.

Độc-giả thường niên — Nếu vậy,
tôi van ông, từ đây làm bớt hay đi,
để ít ra tôi còn vớt-vắt lấy mảnh
giấy bọc đồ, hoặc dùng làm việc khác.

N.V.T. (Cao-dăng)

HAI CÁI THÁI CỤ'C

Người nào rỗng tư-tưởng không dám dùng lối văn giản-dĩ vì người
đọc biết ngay rằng mình rỗng tư-tưởng. Vì vậy phải lấy những câu
văn rắc-rối, những chữ nhỏ, những tiếng lạ để che đậy đi. Không làm
cho người ta phục bằng tư-tưởng thì lờ người ta bằng văn-lời vậy.
Các nhà hàn nho thì dùng thật nhiều chữ nhỏ để tỏ rằng mình học
rộng, các nhà tây nho thì tìm những câu lạ, những tiếng mới thật
ngộ-ngĩnh để tỏ ra rằng mình khác đời.

Thành thử họ không dùng văn lối Tầu, thì dùng văn lối Tây, còn cái
thứ văn giản-dĩ, rõ ràng, nói sao viết vậy mà viết cho có đầu đuôi, hay
ở chỗ gọn-gàng, lưu-loát nghĩa là lối văn annam, thì họ không dùng
đến, vì họ viết văn chỉ cốt để lờ những người đời nạt. Nhưng đầu sao,
hai lối văn lờ đời kia rồi cũng phải nhường bước cho lối văn annam.
Xin nêu dưới đây hai cái thí-dụ viết phỏng theo hai lối văn lờ đời ấy.

VĂN LỐI TÀU

Nhân-thể bất trang-cửu

Bỉ nhân trăm tư, mặt trường, nghiêng
cửu, thực lự về cái thâm ý, đại nghĩa
của nhân thể, sau khi đã biện pháp,
đã sắc tín, đã chứng cứ vào những
lý thuyết của các nhà triết-học cổ,
kim, đông, tây, thì phải thừa nhận,
phải công nhận, phải phục nhận
rằng nhân thể là một gang tay, là
bạch cầu quả khích vậy.

Ô hô! bi đát vậy thay! thống khổ
vậy thay! nhân thể đoàn lược vậy
thay! nhân sinh tam vạn lục thiên
nhất, cái thời gian ấy hà tăng mà
trang cửu? Nhiên nhi ai là kẻ đã đạt
cấp cái tất sinh thời kỳ ấy. Bạc
thành nhân như dức thánh Không
ta cũng chỉ đến thất thập chi ngoại
nhĩ dĩ hĩ.

Huống hồ thập ngũ dĩ nội là thời
kỳ ấu trĩ, chích-chích chi-chi đã biết
gì là lạc thú, ngũ thập dĩ ngoại, vô
xỉ lão niên còn biết chi là lạc thú.

Vậy thời nhân thể chỉ loanh quanh
trong cái thời gian hiệp ái là vào nhị
thập ngũ niên chi gian mà thôi vậy.

Vì đã an hiểu, đã quán thông, đã
bao hàm cái ý nghĩa bản nguyên, chỉ
trọng của nhân thể, nên đời xưa các
đấng thánh hiền quân tử, các bậc
uyên bác thì nhân đã dĩ nhân vì quý
vậy.

Hỡi các bậc thanh đầu trí thức,
chúng ta đương độ thiếu thời, thì
nên tận tốc mà hưởng thụ những sự
khoái lạc của cái thời gian hoàng
kim ấy, nghĩa là cái tuổi thiếu niên
cường tráng vậy.

Thì ta chơi đi, nào ai phòng ngự,
nào ai cấm chỉ mà ta úy cụ. Ta chơi
son lâm chi nguyệt, thủy diện chi
phong, hồ thượng chi thuyền, hoa
trung chi tửu. Ta chơi cho tảo cấp
kéo một mai biring con mắt tình giác
hoàng lương thấy mình bạch thủ ở
lúc lâm chung. Lúc đó mới thâm
hiếu cái nghĩa câu: nhân thể bất
trang cửu thì, ôi thôi, đã quá trí
văn rồi vậy! ô hô!
NHỊ-LINH

VĂN LỐI TÂY

Con qua lửa vừa ăn ở chân trời,
thời con thô học đã ló đầu lên trên
nóc nhà, nhìn một cách âm thầm
xuống dưới bếp.

Một lần không khi mắt tung ra,
gió thổi, là ào-ào như xe tan bầu
trời lạng-lẽ.

Bấy giờ ta ngồi trong phòng, trước
một luồng không khí quay cuồng
bởi cái quạt máy dưới ánh ngọn đèn
trăm hai mươi nến, rồi ta ném lán
nhón tuyền qua cửa sổ rơi đến bích
một cái xuống con cóc ngồi tư lự bên
cạnh hòn gạch.

Cảm tình ta nôn nao như xoay tăn
đáy cối lòng, tri tưởng ta nảy phăng
ra ngoài óc, quá tim ta như hồi-hộp
muốn phá tan lồng ngực mà nhảy ra
ngoài như con cóc ở trong hang nhảy
ra vậy.

Sực nhớ thời ỹ trung nhân mà bấy
lâu ta vẫn coi như nửa người của ta.
Cái hình ảnh nàng chưa sỏa nhòa
trong trí nhớ ta, còn in sâu trong bề
óc ta, cái vẻ mặt bờ bờ hai mươi cái
xuân xanh đương hiện ra trong cùng
tưởng-tượng của ta. Bấy lâu nàng
vẫn mang tiếng đập của trái tim mà
họa với ta, nàng có biết đâu rằng
nay đem một khối tình oan uổng mà
thả vào một vũng nước mất duyên.

Nhưng thôi, ta không muốn khóc,
e hai hàng lệ ta rơi thành thối vào
trái tim đau đớn.

Ta quả quyết ngừng đầu lên, tung
tầm con mắt ra ngoài phố thì này
những cây cột đèn trợ trợ đứng
đương con mắt buồn ngủ nhìn đường
tờ mờ trắng. Ta cũng buồn ngủ rồi.
NHẬT-LINH

MUỐN CÓ ẢNH CHỤP LỖ
HỖ THUẬT
NÊN LẠI
HƯƠNG - KÝ

HỒI PHỤ-HUYNH HỌC-SINH

Từ khi người Pháp sang gieo hạt văn-minh ở xứ này thì các Ngài hiền ngay nên ăn-học là cần, nên kẻ gửi con sang Pháp, người tìm trường cho con học, mục-dịch mong
sao cho con em chóng được thành tài. Xong cũng nhiều người bất-mãn, vì gửi con đi xa có nhiều điều bất-tiện mà tìm nơi học đứng-dần nhiều nỗi khó-khăn, nên ông LEURET, cử-nhân
khoa văn-chương triết-học, nguyên chánh sở Cứu-tế Toàn-Quyển Đông-Pháp, khi đi diễn-thuyết ở các tỉnh trong Nam ngoài Bắc, còn nhớ nhời yêu-cầu của các Ngài, mà ngày nay đã
mở một trường rất to ở Hanoi để đem cái tài giáo-hóa trong khoảng hơn hai mươi năm giờ bên Pháp mà đào-luyện cho con em Việt-Nam. Trường này tức là:

Lycée libre HONG-BANG Hanoi

Trường tuy mới mở mà niên học mới rồi đã có non hai nghìn học-sinh: nào Tàu, nào Nhật, nào Tây, Ai-Lao, Cao-Miến, Xiêm-La, Lào-Đô, Trung, Nam, Bắc, ba kỳ tới học, kể thì
bằng tây (CEPI, BE, BEPS, BS, Bacc. Métro), người thì bằng hàn-xứ (CEEI, CEPPI, DESPPI, Bacc. local). Số học-sinh đông như thế là vì từ trước đến giờ mới có trường tư-thục này
được phép mở đến ban Tú-tài và giấy đi đủ các kỳ thi, mà quy-mô kỷ-luật theo như các trường có tiếng bên Pháp. Trường ở giữa Hanoi, trong ra ba mặt phố Jules Ferry, Cathédrale,
Lambiot trong một khu đất rộng hơn một vạn thước vuông, có sân chơi mát-mẻ, cây cối um-tùm, có chỗ cho học-sinh ăn ở ngay trong trường tiền ăn học không tính đắt.
Các lớp nghỉ-học có đủ. Niên học 1933-34 bắt đầu ngày: 1er Septembre bởi 7 giờ sáng. Ai xin học hay xin cuốn điếu-lệ thì đến 70 Hàng Trống hay viết thư đề:

Monsieur le Directeur du Lycée libre Hong-Bang Hanoi.

Người làm nhà nên biết rằng:

CHỈ Ở 42, Rue de Takou MỚI CÓ

KIẾN-TRÚC-SU'

ARCHITECTES DIPLOMÉS

Chuyên môn vẽ Kiếu-nhà

VỀ ẢNH TRUYỀN THẦN BẮNG THAN, MỰC TÀU,
TOÀN THÂN HOẶC BÁN THÂN CHỈ CÓ:

2\$90 (ảnh bề 50x60)

Có nhận gửi lãnh hóa giao ngân. Ở xa xin gửi ảnh về cho

M. TRƯƠNG-TRỌNG BÌNH

OFFICE INDOCHINOIS DU TRAVAIL

81, Route Mandarine, 81 - HANOI

<https://meulun.hopto.org>

CUỘC DU LỊCH Ở VƯỜN BÁCH-THỦ CỦA VIỆT-SINH

được. Nhưng nếu mà không có cái chần song sắt này, thì... Haaaam!

Con hồ chồm lên, gầm một tiếng. Ai nấy hoảng-hốt, vội lùi lại một bước. Nhưng lại hoàn-hồn ngay, tiến lên sát chuồng, khiêu chiến:

— Nào, thử ra đây!

Rồi họ bàn-tán với nhau:

— Ô hay nhỉ, trông rõ giống con mèo, chả khác tí gì!

Một ông bên cạnh nhún vai ra rằng khinh-bí:

— Giống thế nào được! Ông chưa rưng khác chứ! Ông ấy trong sạch không chịu được sự ô-uế...

Mọi người lắng tai nghe.

Như thật ông ấy lược rồi, nếu để củ tỏi vào bên, thì miếng thịt cứ nhảy lên nhảy xuống, có khi bắn cả ra ngoài.

— Ô, lạ nhỉ! thế bỏ củ tỏi ra, thịt ông ấy lại có nhảy vào đĩa nữa không?

Vì câu hỏi ngờ-ngàn, ông kia quay sang truyện khác:

— Kia các bà trông, ở trên đầu ông ấy có chữ vương kia kia. Ông ấy là thiên-tướng nhà giờ đây! Vì thế người ta mới thờ ông ấy chứ...

Rồi ra rằng ái-ngại:

— Nhưng vậy mà, ông là thiên-tướng mà sao ông cũng bị người ta bắt về đây?

(Còn nữa)

VIỆT-SINH

TRUYỆN VUI

BA TÝ GÀN

Người ta đặt cho anh Ba cái tên « Ba-Tý-Gàn » vì trong mỗi lời nói, việc làm của anh đều có ngụ ý bướng bỉnh, ương gàn; song, nếu chịu khó tìm tòi, lọc lõi trong những cái « gàn » của anh thì thấy nhiều khi nó ngộ-nghĩnh, ngang tàng, ý vị, tỉ dụ như truyện « mua ô tô » của anh Ba thuật lại:

Tôi không hiểu tại làm sao tôi lại thích có một cái ô-tô để... lêu đêu, để... chững diện. Xoay sở từ tung không đủ, tôi không nghĩ ngợi gì, bán phẳng cả nhà cửa, ruộng nương của ông cha để lại cho ở nhà quê để lấy tiền... mua ô tô. Không gì sung sướng bằng lúc cầm mấy ngàn đồng bạc bước vào « ga-ra »... Một « xir » đơn dả chạy ra tiếp rước, mời chào, lau ta lau tấu, mồm nồm miệng mười tán tỉnh, ca tụng đặc-tính « mác » xe này, xe kia, liến thoắng như... con vịt. Quanh quẩn một lúc, đi đến cái xe « mác » gì tôi không nhớ, coi vừa ý tôi, lão bán hàng nói là 40 mã-lực, tôi sững sốt vì tự nhiên tôi nghĩ ngay đến 40 con ngựa tây lộc ngọc đứng chụm với nhau. Tôi hỏi:

— Một cái xe 40 mã-lực thì nó chạy ra thế nào?

— 80 cây số một giờ một cách dễ dàng.

Tức khắc tôi mượn mảnh giấy với cái bút chì tôi tinh:

Một con ngựa trong một giờ, thường thường đi được 12 cây số.

Vậy 40 con ngựa có thể đi được X.

$$\frac{12 \times 40}{1} = 480.$$

1

Thế thì cái ô tô này của ông phải chạy được 480 cây số trong một giờ. Lão ấy cười một cách khinh bỉ, cười tôi... ngốc.

Tôi lại tính:

Nếu 12 cây số trong một giờ vượt bởi một con ngựa, 80 cây số sẽ vượt bởi X con ngựa:

$$\frac{1 \times 80}{12} = 6 \frac{8}{12} \text{ hay là } 6 \frac{2}{3}.$$

12

Thế thì 40 con ngựa của ông không bằng 6 ngựa 2/3 của người ta.

Lão hơi cau, tôi hỏi luôn:

— Theo ý ông, một con ngựa có thể kéo được bao nhiêu người?

Lão trả lời gọn một câu:

— 10 người.

— 10 người, được. Đây ông xem tôi tính:

Nếu một con ngựa có thể kéo được 10 người, 40 con ngựa phải kéo được: $40 \times 10 = 400$ người. Tôi mua ngay cái xe này, nếu ông « ga-răng-ti » cho tôi nó có thể kéo được đủ 400 người.

Họ bảo tôi điên, họ mời tôi ra bằng một cách trái ngược lại sự vốn vãng lúc tôi bước chân vào.

Cũng may mà tôi khám phá ngay ra được sự giả-dối ấy, nên tôi mới không mua ô-tô, mới không đến nỗi khuyh gia, bại sản, tôi không phải nhập tịch cái « đàn » người « ca cuống chết đến đâu... hãy còn cay », mới còn đứng đây bắt tay anh ngày hôm nay.

VIỆT-BÀNG
(Thái-nguyên)

Bên kia là chuồng hồ, báo và gấu — những con vật quan-trọng cho một cái vườn Bách-thủ. Ta thử tưởng-tượng một cái vườn Bách-thủ mà không có hồ, báo, gấu? Như thế thì gọi là vườn Bách-thủ sao được, mà nếu không có những con vật dữ ấy, thì không ai muốn đến xem cả.

Người ta tuy là một con vật yếu, nhưng lại thích xem những con vật dữ. Những con vật không ai muốn gặp ở rừng, nhưng ai cũng muốn xem trong một cái cũi.

Nhất là con hổ — con hổ là cái « đỉnh » « le clou » của vườn Bách-thủ. Có người lân lợi hàng mấy ngày đường để được xem ông chúa rừng. Có một điều lạ: người ta vẫn vái lạy các ông hồ bằng giấy hay bằng đất, nhưng chưa thấy ai vái lạy con hồ thực, con hồ sống.

Ở đây lại có những hai con, ở hai chuồng giáp-nhau, chần song sắt vừa to, vừa chắc. Một cái biển kẻ chữ la-tinh bảo rằng đây có hai con vật dữ. Nếu không có cái biển ấy, để không mấy người biết, có lẽ chỉ trừ có ông Lê-công-Bác.

Hai con hồ lúc nào cũng nằm khênh: người thì dầm chân, đập tay, huýt còi, làm ngoáo, ai nấy tranh nhau dọa cho con hồ sợ.

Con hồ chỉ lặng yên đương-mắt nhìn, có lẽ nó nghĩ:

— Phải, bây giờ thì các anh rồn tôi, bởi vì các anh biết tôi không làm gì

Bác-Sỹ NGUYỄN-VĂN-LUYỆN

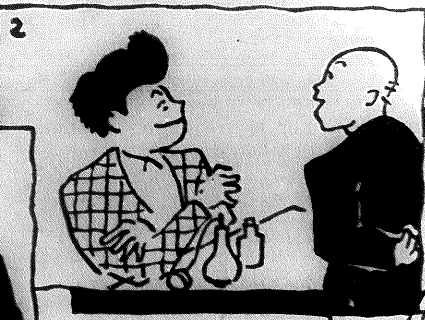
8, rue Citadelle, Téléphone: 304

CHỮA BỆNH BẰNG BIỆN
CHỮA MỌI BỆNH VÀ CHUYÊN
CHỮA BỆNH ĐAN BA CON TRẺ

số 8 phố Đường-Thành
(Đường Cửa đông sau phố Xe-Địch)
HANOI

Nụ cười nước ngoài.

1. — Thuộc mọc tóc của ông tốt lắm phải không?

2. — Vàng rất tốt. Tôi đã thử dùng qua nên mới được nhiều tóc thế đấy chứ!

3. — Ông trông bốn tháng trước đầu tôi như thế này đây này!

CHỈ CÓ BA NGÀY

Cái độc, cái hại và cái tệ thuốc phiện thế nào chẳng nói chắc ai cũng rõ cả, cho nên nhiều người muốn bỏ mà không hút nữa, nhưng bỏ thì phải có thuốc cai mới bỏ được. Thuốc cai thì nhiều, nhưng đã được thuốc nào cứu cho người ta thoát khỏi được cái vạ nha-phiện đâu? chỉ thấy tiền mất tật mang mà thôi. Nay bản-hiệu mới phát-minh ra được môn thuốc CAI NHA-PHIỆN rất tài-tinh, chỉ uống trong ba ngày là bỏ hẳn được, thuốc phiện, khi uống thuốc vẫn mạnh khỏe làm việc như thường, không hề nhọc mệt, vất vả chi hết, khi bỏ rồi nghĩ thấy thuốc-phiện thì chán ngán và ghét, thực là mấu thuốc hay nhất hoàn-cầu, xin cam-đoan: nếu hết 3 ngày không bỏ được thì không lấy tiền (ai muốn chữa khoản cũng được). Thuốc Giang-Mai, thuốc Lưu, cũng chỉ chữa trong 3 ngày, và có đủ hết các thứ thuốc rất linh-nghiệm, ai cần dùng thuốc gì xin cứ gửi thư hỏi và xin quyền catalogue về xem sẽ rõ.

Nhà thuốc NAM-THIÊN-ĐƯƠNG
78, Phố Hàng Gai, 78
HANOI

Tết năm nay các ngài dùng giấy gì?

Giấy Kim-Thời

Marque, dessin et modèle déposés

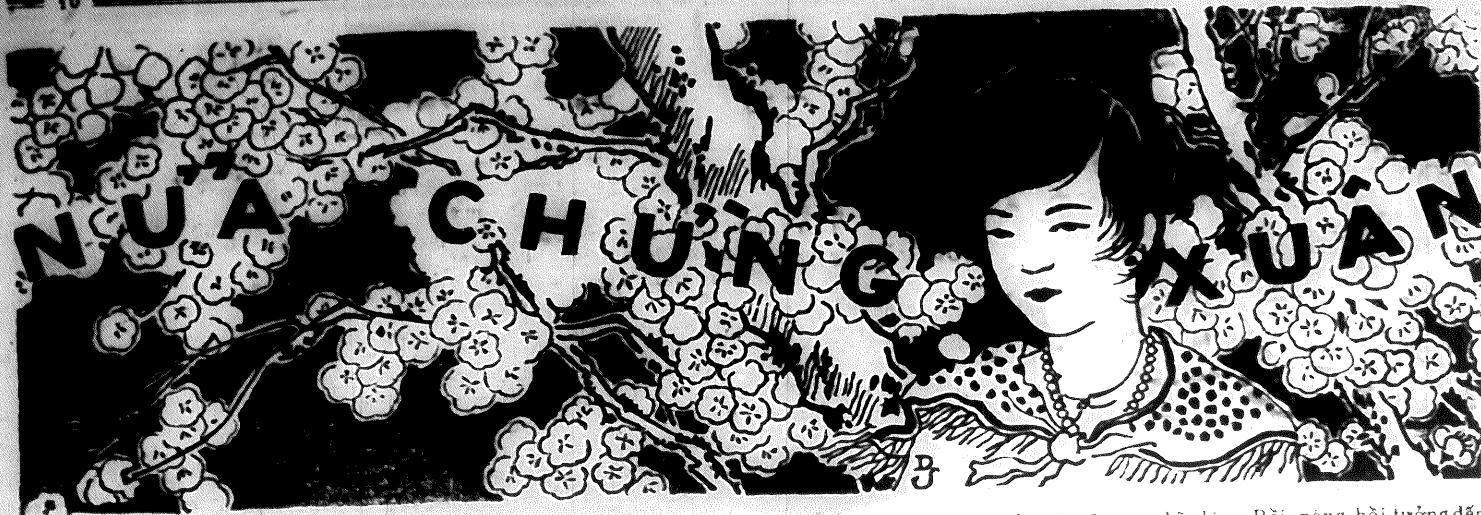
Kiểu rất đẹp, mũi lạng Hoa-kỳ rất tốt, dễ cao-xu den, đục ở bên Pháp, đi bên gấp bốn lần để da hay để crêpe, không chuirot và toẹt ra như để crêpe, trông đẹp và nhẹ như để da, đi mưa không ngấm nước. Giá rất hạ.

Bán buôn và bán lẻ:

VẠN-TOÀN

95, Phố Hàng Đào, 95
HANOI

<https://tieulun.hopto.org>

(1) XI. — Họa-sĩ.

Độc-giả chắc nhiều người mong rằng một ngày kia Lộc sẽ nhận xét nỗi oan uổng của Mai và thân hành đến nếp nhà tranh tìm Mai để xin lỗi, để đón Mai về cùng ở với nhau như xưa.

Chỉ ở trong tiểu-thuyết mới xảy ra những sự ấy. Khốn thay! đây lại không phải truyện tiểu-thuyết, tác-giả chỉ chép một câu chuyện thực mà thôi. Mà truyện thực ở đời thì không mấy khi có cái kết quả tốt đẹp, hoàn-toàn như ta tưởng-tượng ra.

Nhưng sự ước mong của độc-giả có khi cũng là sự ước mong của Mai. Không phải là nàng quá mơ-tưởng đến một cuộc tương-lai tốt đẹp, sung-sướng! Chỉ vì luôn luôn ngăm dờ bằng con mắt lạc-quan, nên nàng sẵn có lòng, nàng dễ có lòng tha thứ, tha thứ cho mình, tha thứ cho người.

Rồi sự ước-mong kia ở trong tâm-tri Mai thành như một sự có thực. Nàng cho rằng nàng đã yêu Lộc thì thế nào, thì cố-nhiên là Lộc cũng yêu nàng. Mà Lộc đã yêu nàng thì thế nào cũng phải tìm đến đón nàng dù nàng núp ở chốn hang cùng ngõ hẻm, ở nơi ẩn-dật trong đám rừng xanh.

Những câu chuyện lâu, những câu chuyện thừa-tiền mà nàng được nghe ngày còn nhỏ lại càng làm thêm chặt chẽ cái lòng yêu dới và tin trời của nàng. Trong những truyện ấy, người thiện bao giờ cũng được hưởng hạnh-phúc, người oan-uổng

KHAI-HƯNG soạn

bao giờ rồi cũng có dịp gỡ được nỗi oan.

Mai tin ở trời, tin ở cái lòng tốt của mình và của người. Nàng cho rằng bản tính con người ta không thể xấu được, và khi người ta tàn ác, ngờ vực, có những tư-tưởng ghét dời là chẳng qua người ta mất, trong chốn lạt, cái bản-tính của loài người mà thôi.

Tới đây, tác-giả xin mở một cái dấu ngoặc. Thấy sự dễ tin ở trời và ở lòng tốt của loài người lúc nào cũng chứa chan trong tâm-tri, trong linh-hồn Mai, có nhiều người cho đó là cái kết-quả của một nền Pháp-văn lãng-mạn. Rồi họ kết ngay án vai chủ-dộng trong truyện này là làm gương xấu cho các cô độc-giả hay mơ mộng.

Nếu yêu người, nếu sẵn có lòng tốt tự-nhiên, dễ cảm-dộng khi đứng trước những sự đau-dắng tốt đẹp hay những sự đau đớn uất ức của loài người mà họ cho là lãng-mạn, thì sự lãng-mạn ấy là một sự tuyệt-dịch của nhân loại dù có khi nó đem đến cho ta những sự thiệt hại, thiệt hại về đường vật-chất, thiệt hại về đường tinh-thần. Song thử hỏi: ở đời có thể có sự phi-thường nào mà lại không thiệt-hại riêng cho mình ta chăng? Ở đời có thể có sự tốt đẹp, lớn-lao, cao-thượng nào ở ngoài sự hy-sinh được chăng?

Nhưng không! Mai không phải đã chịu ảnh-hưởng của nền Pháp-văn lãng-mạn đâu! Hay nói trái lại thì tự cô chỉ kim ở nước nào

Tranh của Đông-Sơn

cũng có một hạng người giàu lòng cảm-dộng, giàu lòng thương người, tin người đến nỗi dễ lụy đến mình. Hạng người ấy nhiều khi yên-lặng chịu đau, chịu nhọc, chịu khổ, những kẻ có tấm linh-hồn khó-khan, có trái tim khó-khan hiểu sao thấu được. Mắt họ chỉ có thể trông thấy những sự nhỏ-nhen, dễ hèn của một hạng người mà cái đời vật-chất nhỏ-nhen, dễ hèn làm cho quên những trong chốn lạt cái bản-tính tốt đẹp, cao-thượng của trời đã phủ cho họ mà thôi.

Xin lỗi độc-giả và đóng cái dấu ngoặc lại để kể tới truyện.

Mai trong truyện này chính là một người đã giữ được hoàn-toàn cái bản-tính đó.

Lúc Minh đã từ-biệt nàng ra về, nàng còn ngồi khóc, khóc mãi. Một tiếng oe ở vồng đánh thức nàng dậy. Nàng vội lau nước mắt, rồi ra ẩm cơm, vừa cười, vừa nói nựng để dỗ cho con nín.

Thằng bé con nghe tiếng hát du thiu thiu ngủ lại trong lòng mẹ. Còn Mai thì tiếng cọt kẹt đưa vồng như du nàng trong giấc mộng vừa qua.

Nàng cố ôn lại thái-dộ cùng cư xử của Minh. Nàng không ngờ vực lòng thành-thực của Minh một chút nào, song nàng cho rằng dấu sao thì nàng cũng vẫn là một người đơn bà có chồng, tuy người chồng đó dường bỏ nàng.

Những ý tưởng tương phản rối loạn trong óc nàng. Nàng còn như nghe mang-máng bên tai lời nói của Minh: « Thủ-tiết là một sự vô

nghĩa-lý ». Rồi nàng hồi tưởng đến câu truyện trên đời hồi tám, chín tháng trước. Nàng còn nhớ rành mạch rằng hôm ấy Lộc bảo nàng: « nhiều khi anh còn thấy tư-tưởng của anh bị kiềm-tỏa trong giới-hạn nho-giáo ».

Nàng như tỉnh ngộ, nghĩ thầm: « Phải, nho-giáo! Sự thủ-tiết mà ông Minh cho là vô nghĩa-lý, và khiến ta nghĩ tới, khiến ta tôn-trọng, đó là ảnh-hưởng của nho-giáo. Khi nào làm việc gì mà ta suy trước tính sau, thì ta thấy ta muốn phản-đối lại cái đạo ấy mà ta cho là bó buộc, là không hợp với tính tình cao-thượng của loài người. Song những lúc thất-nhiên, ta làm một việc gì, mà chẳng hiểu sao, ta cho là phải, hay tránh một việc gì mà lương-tâm ta cho là xấu, là bày trước khi ta suy xét, thì những việc ấy tất là kết quả của mấy đời nho-giáo ».

Thằng bé con nó động-dậy ở trong lòng nàng, nhắc nàng nhớ đến hiện thời:

« Bây giờ ta chỉ biết có hai việc: một là ta phải thủ-tiết với chồng ta, tuy chồng ta bạc bẽo với ta. Ta cũng chẳng biết vì sao ta phải thế, nhưng bình như lương-tâm ta bắt ta phải như thế. »

« Hai là cự-tuyệt ông đốc Minh. Mà muốn cự-tuyệt thì trước hết phải trả tiền thuốc dã. Cái món tiền ta nợ đã nhiều lần ta hỏi là bao nhiêu, nhưng ông ấy vẫn dấu. Song ta chắc là một món tiền to, ít ra cũng đến gần trăm bạc. Vậy thì dào dào ra tiền bây giờ! »

Mai lại nhớ đến món tiền hai mươi đồng nàng nhận của Lộc trong buổi gặp-gỡ lần đầu. Nàng thở dài, lầm-bầm:

(1) Xem Phong-Hóa từ số 38.

113 số trúng
ở cuộc xổ số của hội C.S.A. Hanoi
Số Đắc-đắc

10.000 \$

Ngày mở nhất định vào ngày:
12 Juillet 1933

Cùng nói giống ai người tâm
huyết?

Việc thể-thao phải biết việc cần.

Mở nhà hội, lập sân quần,
Gặp cơn khùng-hoảng thêm phần
khó-khăn.

Công với của ta cần góp lại,

Việc dù to gắng mãi thì nên.

Vả chẳng cũng một đồng tiền,

Còn mong chốc lát muôn nghìn
đến tay.

Trước là nghĩa sau này là lợi,

Việc nên làm, chờ vội bỏ qua.

Một đồng một vé ta mua.

Vé bán tại các nhà báo và các cửa hàng
bán ở khắp các tỉnh Bắc-kỳ.

Các nhà đóng đồ hộp, như thuốc, sữa, dầu, nếp, sơn tây, v. v.
Muốn cho tính số đáng như hàng Âu Mỹ, xin chú ý đến nhà
máy Nam-Thái (Khâm-Thiên) Hanoi chuyên môn
chế tạo các thứ hộp, nắp chai, đủ mọi kiểu từ tốn bằng kim khí.

chuyên kẻ biên lỗi mới

ATDAR

Nº7 RUE LAMBLÔT HANOI

thăng hàng Mạnh gần hàng Hội

NHIỀU LỖI CHỮ MỚI

NHIỀU TAY VẼ KHÉO

CÓ NHÀ MỸ-THUẬT TRÔNG NHÌN

CÓ NHÂN CÁ

sơn, vẽ, làm buồng họa, vẽ

Quảng cáo trang hoàng

cửa hàng và trong nhà

XIN QUÝ KHÁCH ĐẾN XEM KIỂU

CÓ DÙNG QUẢ PHÂN ĐÀNH MÙ NHIỀU

Purblanc

MỠ BIẾT LÀ TRẮNG, KHÔNG THỎI

TAY KHÔNG HẠI VAI, KHÔNG HAY Ồ

<https://medium-hepto.org>

« Chỉ vì hai chục bạc ấy!... Với cái lòng thương người! ».

Lời bà Ân lại càng phát trong trí năng: « Nếu thấy ai, có cũng thương thì nguy cho cô lắm! ».

Song biết sao? Bẩm sinh đã sẵn có lòng thương người thì cũng phải chịu khổ, chứ biết sao? nằng mím cười:

« Nhưng biết đâu rằng ta khổ? Những người có lòng cao-thương, biết tự hy-sinh thì không bao giờ được phép tự cho mình là khổ! ».

Muốn không nghĩ quanh lo quanh, muốn không loay-hoay với tư-tưởng nữa, nàng sẽ đặt con xuống võng để đi ra ngoài cho khuây-khoả, và nhân tiện giúp bà Cán giặt hàng về.

Ra đến đình, Mai gặp bà Cán đặt gánh ngồi nói chuyện với một người vận áo-phục. Nhắc trông thấy Mai, bà vội chạy lại giặt hàng ra một nơi nơi thắm:

— Này cô à, có cái ông kia đã mấy hôm nay mang thuốc về đến về hồ, về đình. Rồi chả biết ông ấy gặp có bao giờ mà biết, hôm nay ông ấy cứ đến lại-nhài hỏi thuốc có làm kiểu-mẫu. Tôi cũng chả hiểu làm kiểu-mẫu là thế nào, nhưng thấy ông ta nói giả một đồng một ngày thì tôi cũng đòi liều hai đồng. Ông ta còn đòi xem lại người có đã rồi mới định giá. Vậy cô thử lại xem.

Mai nghe nói, giấy này:

— Thôi chịu thôi!

— Thì cứ lại xem sao đã.

Nghe lời, Mai ứng-dụng lại gần chỗ người kia đứng. Chàng cấp một cái hộp to và mấy cái bằng gỗ nhỏ, như có dáng sắp sửa ra về. Nhắc thấy Mai, chàng cất mũ chào, mím cười hỏi:

— Thưa cô, có phải cô là con bà cụ không?

— Thưa vâng, ông truyền điều gì vậy?

Chàng kia lại mím cười, mắt dăm dăm nhìn, long-lanh sau cặp nhướn kính cận-thị:

— Thưa cô, tôi là họa-sĩ Bach-Hải, tôi đã ngỏ lời với bà thân-mẫu cô, muốn nhờ cô làm kiểu-mẫu. Vậy cô nghĩ sao?

Mai ngần-ngừ hỏi:

— Thưa ông làm kiểu-mẫu là thế nào?

Bach-Hải cười:

— Có gì đâu, cô đến xuống về ngồi làm kiểu-mẫu cho tôi vẽ.

Mai cặp má đỏ dần, ập ứng:

— Thưa ông, thiếu gì... người, ...

mà ông lại thuê tôi.

— Thưa cô, chẳng nói giấu gì cô, tôi đi tìm kiểu-mẫu đã nhiều, song chưa gặp ai được có cái nhan-sắc của cô. Hôm nọ tôi thoáng thấy có ở chợ Bưởi, nên đó-là mãi hôm nay mới gặp.

Mai bẽn lẽn. Còn bà Cán thì bắt thóp anh chàng mê-sắc, trả lời cách quả quyết:

— Thưa ông, phải hai đồng một buổi. Nhất định phải hai đồng.

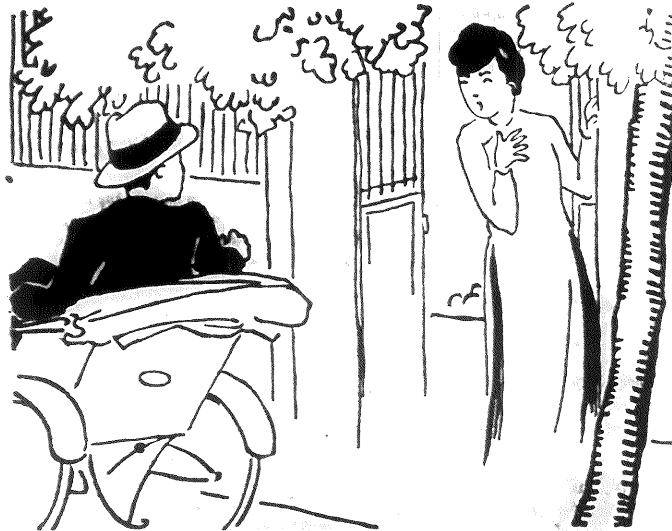
Nhà hội-họa ngẫm-ngĩ, dăm-dăm nhìn Mai, rồi quả-quyết:

— Vâng thì hai đồng. Vậy mai có đến nhé?

Mai ngần-ngừ:

— Biết làm kiểu mẫu ra sao!... Thôi, tôi chịu thôi!

Bach-Hải đỏ-danh:

— Thì có gì nguy hiểm mà cô ngại. Sáng từ tám giờ đến mười một giờ, chiều từ ba giờ đến sáu giờ có lại dâng nhà ngồi yên một chỗ cho tôi trông mà vẽ. Thế là cuối tháng cô có sáu chục bạc.

Bà chữ « sáu chục bạc » bỗng nhắc Mai cái món nợ tiền thuốc. Nàng liến nhặn lời:

— Vâng, mai tôi xin lại.

Họa-sĩ tỏ vẻ vui mừng:

— Vậy 8 giờ sáng mai có đến nhé. Nhà tôi ở phố B... số 125.

— Thưa ông, tôi không biết phố B... ở đâu!

Bach-Hải ngẫm-ngĩ:

— Thôi, để mai tôi lại đón. Vậy có chờ tôi nhé... À, tên cô là gì nhỉ?

Mai mím cười:

— Thưa ông, ông cần gì phải biết tên tôi? Ông cứ gọi tôi là người kiều mẫu cũng đủ.

— Thôi thế cũng được... Mai tôi đến đón cô ở đây.

Sáng hôm sau, y lời hẹn, Bach-Hải đến đình Thụy-khuê.

Mai đã đứng chờ ở đấy. Họa-sĩ gọi xe mời Mai lên xe, rồi đi xe đạp theo sau.

Mai đến làm kiểu mẫu cho Họa-sĩ được chàng kính trọng và đối đãi một cách rất lễ phép thì lấy làm cảm động lắm. Buổi đầu thì nàng cũng hơi khó chịu, vì cái tình hay hồi truyện lần thân của chàng, song về sau quen đi thì nàng cũng cho là một sự thưởng. Bây giờ nàng nghe Họa-sĩ giảng nghĩa khoa tâm-lý về

người dăm dăm nhìn, hồi lâu mới nói được nên lời. Chàng bảo Mai:

— Có ngắm bức tranh có ưng ý không?

Mai bẽn lẽn đáp:

— Thưa ông, đẹp lắm. Ông vẽ đẹp hơn kiểu mẫu nhiều quá.

Bach-Hải cười:

— Có nhún mình quá! Tôi còn lo chưa tả được hết cái đẹp dịu dàng của cô, cái tình dề cảm động, cái lòng hay thương người của cô.

Mai ngượng ngùng:

— Sao ông biết tôi có tình cảm động, có lòng thương người?

Bach-Hải cười tự đắc:

— Thì tôi đã bảo tôi thích và rất sành khoa tâm lý mà!

Chiều hôm ấy Họa-sĩ khấn khoản ép Mai cứ để y phục kiểu mẫu mà về, và chàng nói chàng tặng hân nằng bộ quần áo ấy.

Nề lời thành thực của Họa-sĩ, Mai cảm ơn, lĩnh ý và ngỏ lời xin phép từ mai ở nhà, vì bức tranh vẽ đã hoàn-thành.

Thực ra nàng thấy cách cư xử của Họa-sĩ nên trong lòng lo lắng vẩn vơ. Chàng vội kêu:

— Đã xong thế nào được, ít ra là hai tuần lễ nữa!

Mai vừa ở nhà Họa-sĩ ra, đến công thì nàng thoáng thấy một cái xe nhà đi qua, người ngồi trên xe dăm dăm nhìn nàng. Nàng kêu rộ lên một tiếng: cái xe vùn vụt tán dăng xa. Nàng vội vàng gọi xe mặc cả về làng Thụy-khuê.

Người mà nàng vừa gặp, người vừa nhìn nàng một cách khinh bỉ, chính là Lộc, chồng nàng.

(Còn nữa)

KHÁI-HUNG

CÁC NGÀI DỪNG MÙ VÀ KHĂN, XIN ĐẾN XEM Ở HIỆU TÂN-LONG-THỊNH
N° 29, Phố hàng Nón -- Hanoi

Có làm đủ các kiểu mũ và khăn, dăng tán-thời rất đẹp, rất kỹ mà giá hạ hơn hết mọi nơi.

Có bán đủ các đồ dùng làm mũ và khăn như: liège, cốt mũ, vải lợp, vải sơn, giấy béc, v.v.v.v.

Bán buôn tỉnh giá đặc-biệt

Có nhận "Commande" của các tỉnh
Trung, Bắc-kỳ

Thuốc tê-thấp gia-truyền

Ái bị chứng tê-thấp, nhức buốt gân xương, tê bì ngoài da, chân tay buồn mỗi thường khi đi đứng bính bại hình như kiến cắn, nên dùng thuốc thấp hiệu XONG-THÀNH là chóng khỏi, vì thuốc này hành khí-huyết, bổ cân cốt, trừ phong thấp, là môn thuốc gia-truyền đã ngoại trăm năm, xa gần nhiều người tin dùng mà ai ai cũng đều khỏi bệnh cả. Thuốc bộp ngoài mỗi chai 0430. Thuốc uống trong mỗi hộp 2\$00.

Bán-hiệu có bán thuốc giang-mai mỗi lọ 0\$80.

Thuốc lấu mỗi lọ 0\$60. Thuốc uống êm hòa chóng khỏi bệnh, ai mắc bệnh tình xin mời lại dùng 1, 2 lọ mới biết là thuốc thần hiệu hơn mọi nơi. Khi đã khỏi bệnh tình nhưng còn sọc độc, nên dùng 1, 2 hộp Dưỡng-khí bổ thần hoàn là dứt hết sọc độc, mà ích lợi cho đường sinh-dục. Mỗi hộp 2\$00. Ở xa mua thuốc viết thư gửi về có thuốc tới nơi ngay.

XONG-THÀNH

227, Route de Hué (gần 24 gian)

HANOI

Ai cần tìm thấy chạy thuốc???

Chúng tôi xin lấy lòng thành-thực mà giới-thiệu công bà con một vị danh-sư là ông HỮA-GIA-NGŨ, chủ hiệu báo-chế THIÊN-HOÀ-ĐUÔNG ở số nhà 20 phố hàng Đường Hanoi. Ông HỮA-GIA-NGŨ làm thuốc tại Hanoi đã 6, 7 năm nay: cái tài xem bệnh chữa thuốc, cái đức trong nghĩa khinh tài của ông, chắc bà con cũng từng nghe tiếng. Nay muốn cho nhà bệnh được thêm phần tiện lợi, ông mới mở ra hiệu báo-chế THIÊN-HOÀ-ĐUÔNG này. Ai muốn bắt mạch xin đơn đến lúc nào cũng được, không hạn giờ khắc và cũng không mất tiền nong chi cả. Còn thuốc của hiệu ông thì báo-chế đúng pháp, tính giá phải chăng và một điều tốt nhất là không hề làm sự giả-dối. Hiện ấy lại có bán đủ các thứ thuốc cao đơn hoàn tán của các nhà danh-gia: và những thuốc kinh-nghiệm về khoa phụ-nữ do tay ông chế ra, như thuốc điều kinh chứng-tử, thuốc bạch đới (tục gọi là bệnh khí-hư), thuốc sản-hân v.v.v.v. Chả dám nói là kinh-nghiệm như thần, nhưng thực mắt chúng tôi đã từng thấy nhiều người uống mà khỏi bệnh. Vậy tưởng bà con nên lưu-ý đến phòng lúc cần dùng.

Phạm-bá-Rong, toàn-phá hươu-tri.

LÀ-buay-Trước, án-sát hươu-tri.

Cải-vân-Tấn, tri-phủ hươu-tri Vĩnh-yên.

Nguyễn-kim-Việt, tham-tá tòa kiểm-duyệt.

Bùi-dân-Quế, phán-sự Tòa-án Hanoi.

Nguyễn-xuân-Huy, thống-phán Thống-sứ Hanoi.

Trần-văn-Long, phán-sự Tòa-án Hanoi.

Lương-tân-Nguyên, Commis Greffier Hanoi.

Đặng-trần-Cư, thống-phán Tòa-án Hanoi.

Nguyễn-văn-Hành, — id —

Nguyễn-huy-Quyên, — id —

Trần-hữu-Bình, thống-phán Tòa-án Hanoi.

Trần-hữu-Phượng, — id —

Lê-văn-Nguyên, Travaux Publics Hanoi.

Phạm-gia-Kiên, Agent technique Hanoi.

Lê-thuân-Khoát.

Tế-Mỹ, Hoàng-quang-Thịnh.

Ta-dư-Từ, 12 phố Bờ-Hồ Hanoi.

Lê-dinh-Thang, đốc-học.

Nguyễn-gia-Phụng, Gouvernement Général Hanoi.

Lê-Dinh, phán-sự tòa Điện-báo Hanoi.

Phạm-hữu-Ninh, đốc-học.

TẠI LÀM SAO?

Có người ăn chậm tiêu, đầy hơi hay ợ, vàng da và đầy dạ-bụng, có khi lại làm-dâm-dầu ở bụng dưới và có khi lại ho nữa? Là tai, hoặc ho-ợ hay vô-tình, sao khi cơn rệu rơ này, chưa kịp tiêu-hóa, phòng sự ngay vào, hoặc bị hơi lạnh, cho nên thành ra bệnh ấy. gọi chung là bệnh phlegm-tích. Ai có bệnh như thế, hoặc mới, hoặc đã lâu, cứ lại hiệu KIM-HƯNG DƯỢC-PHONG 104bis, Route de Hué (phố chợ Hôm) Hanoi, nhà bán thuốc lâu và tìm-là có tiếng là vô-dịch, mà mua một gói thuốc phlegm-tích giá 0\$50 thì thấy kiến hiệu ngay lập-tức.

KIM-HƯNG DƯỢC-PHONG

104bis, Route de Hué, Hanoi

<https://tieuun-hepta.org>

Những việc chính cần biết trong tuần lễ

TIN TRONG NƯỚC

Việc án giảm tù chính-trị.

Vinh — Có tin các quan chức tỉnh Nghệ - an đã đề lên Nam-triều đề xin ân giảm cho những tù chính-trị trong hồi biến loạn năm 1930 1931. Những tù này bị án từ 3 năm đến khổ sai chưa thân hiện giam tại Darlac và Banmethuot.

Bệnh tả.

Haiphong — Năm nay không trông đâu cho dân thành-phố. Ít lâu nay trời nóng quá nên bệnh dịch tả đã thấy lác đác phát hiện, phần nhiều là trẻ con mắc phải.

Phát hành tiền thau mới.

Hanoi — Chừng cuối tháng Aout sẽ phát hành 5 triệu tiền thau mới. Còn sẽ liên tiếp phát hành từ 7 triệu đến 10 triệu mỗi tháng tùy sức tiêu thụ. Như thế phải một năm trở ra mới phát hết 100 triệu.

Thém lính đóng Chapa và Quảng-yên.

Hanoi — Đã rời một toán 100 binh lính lên đóng ở Chapa và một toán 120 xuống đóng ở Quảng-yên.

Hội bóng tròn phụ-nữ Việt-Nam.

Cần-thơ — Ở Trà-riết (Cần-thơ), chỉ em có áp hội bóng tròn. Cầu tướng toàn là các cô gái chưa chồng.

Hôm 2 Juillet đội bóng tròn Việt-nữ này đã đấu với một hội ở Cần-thơ, công chúng đến xem đông như kiến cỏ.

Máy hút muối đã đem thí nghiệm tại Hanoi và Haiphong.

Hanoi — Máy hút muối của cô Goudron đã đem thí-nghiệm trong vườn phủ Toàn-quyền và trước tòa Đô-licy Haiphong. Kết quả rất mỹ mãn. Hàng máy này kiểu nhỏ, giá độ 400 đồng.

Ai sẽ sang kế chân quan Toàn-quyền Pasquier?

Hanoi — Chừng tháng Novembre, sau khi hội đồng chánh-phủ bổ-mac, quan Toàn-quyền Pasquier sẽ về Pháp nghỉ. Có người đến hỏi ông Daladier rằng ai sẽ tạm sang thay ngài, hay khi ngài không sang nữa thì ai sẽ sang thay hẳn. Người ta thấy nói đến hai tên, trong số có ông Krauthemer. Hồi về việc một nghị viên sang làm Toàn-quyền Đông-dương, ông Daladier tỏ ý không tán thành. Một nhân viên trong thuộc địa giới chưa từng ở Đông-dương có lẽ được cử sang.

Quan quyền Thống-sứ Pagès còn lưu lại Bắc-kỳ cho đến khi quan Thống-sứ thực-thụ ở Pháp sang.

Theo báo Avenir du Tonkin, quan quyền Thống-sứ Pagès còn ở lại Bắc-kỳ cho đến khi quan Thống-sứ thực-thụ Tholance ở Pháp sang vào tháng Octobre.

Những kỳ thi sắp tới.

Hanoi — Những kỳ thi về khóa thứ hai năm nay sẽ mở vào những ngày sau này :

Cao-dẳng tiểu-học Pháp-việt và Tú tài bán rừ.

Tại Hanoi, thứ hai, 11-9-33. Hạn nộp đơn đến 11-8-33.

Tú tài tây. B.E. và B.E.P.S.

Tại Hanoi, thứ hai 18-9-33. Hạn nộp đơn 18-8-33.

Brevet Supérieur.

Tại Hanoi, thứ hai 25-9-33. Hạn nộp đơn 25-8-33.

TIN TRUNG HOA

Nhật muốn trực-tiếp giải-quyết những huyền-án với Tàu.

Đông-kinh — Vì một sự ngăn ngừa dân Tàu tây chạy hàng Nhật chưa đủ bệnh vực quyền lợi của người Nhật tại nội địa Tàu, nên tòa Nội-các Nhật đã quyết nghị phải cùng chính-phủ Tàu trực-tiếp, đàm-phán để giải-quyết vấn-đề này.

Nga đáp thêm nhiều pháo lựu giáp côi Bắc-Mãn.

Cáp-nhi-tân — Suốt một giải Tùng-hoa, Hà-khẩu ở cách 120 thước, Nga lại đáp một cái u

cao để dóm sang Bắc-Mãn, đáp những pháo lựu nhỏ chung quanh chàng lưới sắt, và đào nhiều chiến hào chung quanh đồi núi để phòng bị.

Vấn đề bán đường xe lửa Trung-đông.

Nam-kinh — Các đại biểu Nga, Nhật, Mãn đã hội nghị ở Đông-kinh ngày 25-6 để bàn về việc bán đường xe lửa Trung-Đông cho Mãn-châu.

Cho việc đó có hại đến chủ quyền của Trung-hoa, nên bộ ngoại giao Trung - hoa đã kháng nghị với hai chính phủ Nga, Nhật.

Đòi lại đất sau khi đình chiến.

Schanghai — Dân Thượng-hải yêu cầu chính-phủ Trung-hoa mau lấy lại những nơi còn bị quân Nhật đóng sau khi ký ước đình - chiến Đường-Cổ sợ sẽ lâu thêm khó ra.

Quan thuế mới của Trung - hoa.

Chính-phủ Trung hoa mới đặt những quan thuế mới rất cao vào những hàng hóa nhập-cảng như: vải, sợi, bông, thực phẩm, nguyên liệu hóa học, xi-măng và giấy. Những quan thuế này đã thực hành ngày 5-6.

Mãn-châu tăng binh.

Thiên-tân — Sau khi hai nước Trung, Nhật ký giấy đình chiến, Mãn - châu không những không triệt quân về, lại cứ tăng lên hoài. Nhật thấy vậy cứ lơ đãng không cản trở, lại sai ngầm thu biến quân thổ phỉ cho thế lực mạnh hơn lên.

Nga phòng-thủ đối chính sách xâm lược của Nhật.

Cáp-nhi-tân — Một đại đội quân Ních-Nga tụ tập giáp bờ sông Tuy - phần, có sắp sẵn xe pháo lựu và đồ phòng khi độc, ngày nào cũng cử hành việc thao diễn.

ĐỐ CHỮ. — Số 5

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								

Ngang

- 1 — Một tên kỳ trong P. H. (tiếng kếp). —
- 2 — Tên một thứ chim ta lấy để làm món ăn quý. Không cuc-mịch (tiếng kếp). — 3 — Bao không biết đau (viết ngược). — Đặc tính của một chất sáng. — 4 — Cùng nghĩa với *ngang*. — 5 — Không bé. Áo (chữ nhỏ). — 6 — Cuối đời. — 7 — Gắn-gai (chữ nhỏ, tiếng kếp). — 8 — Đi đôi với hoặc không nhỏ.

Đọc

- 1 — Một điều bổ trước trong lối làm thơ. —
- 2 — Không còn. Thứ quả cay. — 3. (tiếng kếp) Dấu nhà vua. Lãng rết the tỉnh H. Đ. — 4 — Bàn, dằm. Muốn biết nặng nhẹ. — 5 — Nghe trộm. Bỏ cha. — 6 — Băm-rì (tiếng kếp). — 7 — Người (viết tắt). — không toàn vẹn. — 8 — Thỏa-thuê, vào lòng. Không đời.

Tin Nhật

Hơn 300 vạn người Nhật kéo sang điều tra phía Bắc nước Tàu.

Hải đảo từ tháng tư đến giờ, nhân dân trong nước Nhật và những đoàn thể Nhật ở nước ngoài đều đặn cũng đều nhau tổ chức những đoàn khảo sát để sang điều tra Bắc-Mãn.

Hiện giờ, người Nhật đã tổ chức được 87.000 đoàn khảo sát, số người trong các đoàn ấy có tới 3.500.000 người.

Tin Pháp

Ông Bùi-quang-Chiêu tại hội thuộc địa liên-liệp.

Paris — Hội thuộc địa liên-liệp đã họp. Ông Bùi-quang-Chiêu, Phó nghị-trưởng hội đồng quan bát, đại-biểu Việt-Nam tại Cao-dẳng hội nghị thuộc địa, đã trình bày về tình hình kinh-tế xứ Nam-kỳ. Đối với ông, vấn đề cho các địa phương nhất trong lúc này là vấn đề cho các địa chủ vay tiền. Ông nói cần phải hạ tiền lãi xuống

một nửa cho điền chủ vay, và kể tình cảnh khốn đốn của dân quê vì lúa gạo không bán được.

Kết luận, ông mong, nên chú ý tìm cách di dân ở những miền đông đúc ra các miền thưa vắng thì tình hình có thể khá được.

Tin Đức

Đốt hai vạn cuốn sách ngoại quốc

Tại kinh thành Berlin, thủ tướng Đức đã tổ chức một cuộc đốt sách rất long trọng. Hai vạn cuốn sách của ngoại quốc đã bị thiêu ra tro, do các tay học sinh đốt, mục đích là loại những cái cay bả và tri thức để mở đường cho cái tinh thần thuần Đức.

Ở nhiều tỉnh thành lớn như Bonn, Munich và Francfort cũng đều có cuộc đốt sách cả.

T.X.M.

CUỘC VUI THỰC-THA

Từ ngày thảo Chemise ra đời, đã được nhiều Quý-khách tin dùng và công-nhiên là nhà lành nghề.

Muốn khôi phục lòng các ngài đã chiều-có, nên đặt cuộc vui này, xin quý-bà lại bàn-hiệu sẽ rõ.

Ngài nào ở xa muốn dự cuộc, không và cũng được bằng như có mặt.

THUẬN-THÀNH-LONG

Nº 15, Rue du Riz (Phố chợ Đông-duân)

HANOI

Trong việc làm nhà

Các quý-khách ai cần dùng đến các vật-liệu bằng gỗ, đủ các hạng, các thứ, xin mời lại :

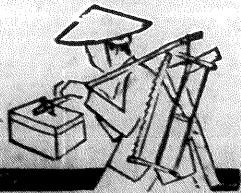
Xưởng máy cưa lớn của

M. NGUYỄN-VĂN-CHÚC

54, Rue Danton, Hanoi

(Ngõ Hàng-Khoai)

Sẽ được giá rẻ và hạng tốt

Tờ giấy đỏ trong rạp Cinéma Palace

Bị đau quá tìm đã lâu, các danh-y Nam-dinh, Hải-phòng chữa mãi không khỏi, hết kế, định đi nhà thương St Paul điều-trị, đến Hanoi vào Palace xem thấy mảnh giấy đỏ bỏ trên ghế có mấy dòng như vậy.

« 189 Phố hàng rượu Nam-dinh có hiệu thuốc chủ-nhân Vũ-duy-Thiện dit Thịnh-đức được-phòng, chuyên nghề làm thuốc đã lâu, xem mạch không lấy tiền. Lậu, dương-mai, khí-hư v.v. toàn là các khoa chuyên môn ».

Độc xong cũng tưởng như các thầy lang khác. Có chút việc về Nam-dinh, lại thử thầy lang Thiện, thầy mạch hay nói cũng đúng chữa có trong tuần lễ là bệnh khỏi. Vậy đăng mấy lời cảm ơn thầy.

NGUYỄN-LỢI-THIỆP

Điền-chủ

NAM-ĐÌNH

Bỏ huyết trắng dương

Đàn ông vì thân say, huyết ít, dương không mạnh, hoặc bị liệt dương, dùng nhiều thuốc trắng-dương mà không hiệu quả, ấy là vì chỉ biết bỏ thân mà không biết nuôi huyết.

Bệnh ấy chỉ dùng nửa liều (tên) BỎ HUYẾT ĐÀM CỦA THỌ-DÂN-Y-QUÂN, thì chẳng những dương-sự lại mạnh hơn trước, mà sức lực của khỏe thêm nhiều. Thuốc này khác các thuốc trắng-dương khác, vì nó vừa bồi-thân vừa bỏ-huyết, lại không làm cho đục-hóa bốc lên. Những người tuổi già, vợ trẻ, không sinh đẻ, hoặc đã toàn con gái, dùng một liều thuốc này sẽ sinh con trai.

Mỗi liều 8 hộp lớn, mỗi hộp 38.

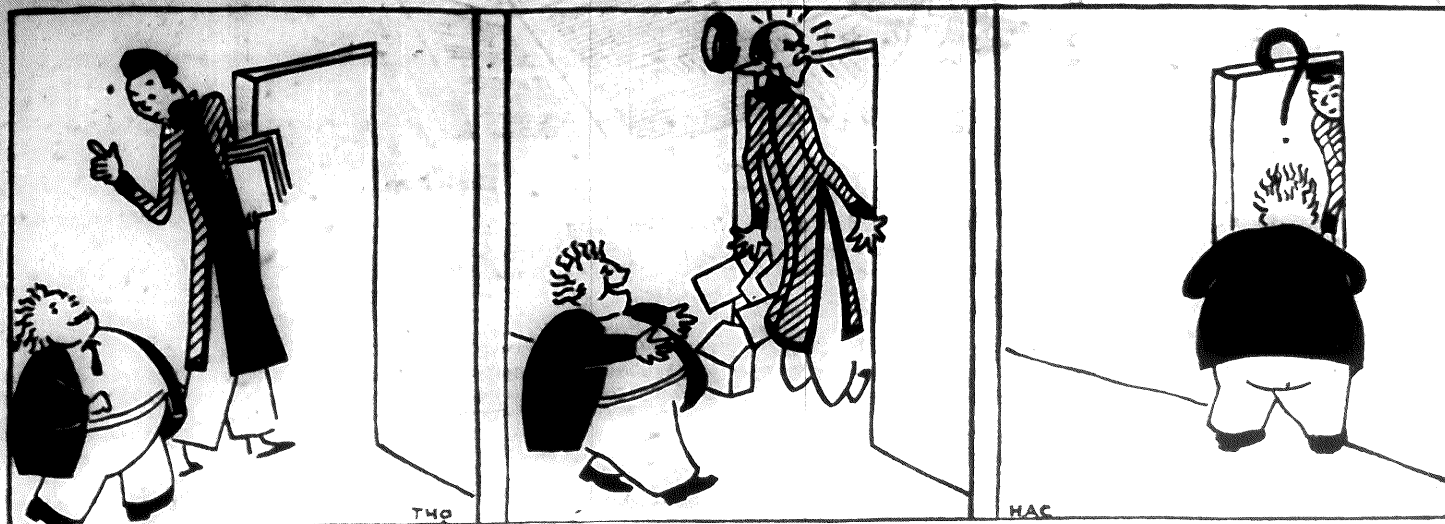
Ở xa muốn mua, xin viết thư và gửi mandat cho ông :

PHẠM-QUÊ-LÂM

54, Phố Sinh-Tử — Hanoi

<https://tieu-lun.hopto.org>

Tiếp theo tranh của Nhất-Sinh

TRANH KHÔNG LỜI

BỨC TRANH... VẦN CẦU

Bản báo tiếp được một bức thư và một bài sau đây của ông Đinh-công-Xiễn Tuần-phủ, Chánh quan Lang tỉnh Hòa-bình, xin cứ nguyên văn đăng.

Le Tuần-phủ, Chánh quan Lang provincial a Monsieur le Directeur du Journal Phong-Hoa

a HANOI

Thưa Ngài,

Vì một việc ông Đinh-công-Huy, nguyên An-sát tỉnh tôi, đem các cô nàng Hòa-bình về sòe tại Chấn-hưng-nghiệp-hội Hà-dông, quý-báo đã có một bài tường-thuyết trong mục « bức tranh văn cầu ».

Sòe không phải là một môn chơi ở Hòa-bình, nay ông Huy nêu thành một trò cười, tôi cùng quan Tri-Châu các quan Lang, dân sự đều lấy làm phẫn nân.

Vì sự ông Huy làm xấu lây đến thổ dân Hòa-bình, vì dư-luân trông tỉnh lấy làm bất-bình, tôi xin viết một bài gửi theo đây, mong ngài rộng lòng cho đăng lên báo-trương. Sở dĩ tôi phải cay đến quý-báo, là vì bài tường-thuyết của quý-báo, đã nêu lên thành một mối dư-luân.

là vì tờ Phong-Hóa trên này nhiều người mua dài hạn.

Mong rằng ngài chẳng hẹp gì mấy giòng báo.

Xin kính chúc ngài vạn an, và xin có lời trân trọng cảm tạ ngài trước.

Kính bút,

Sòe ! một lối chơi mới

Bởi một sự tình cờ, vừa đây tôi được xem tờ Phong-Hóa số 47 ngày 19 Mai 1933. Mà sự tình cờ đó đã khiến cho tôi chẳng được hài lòng.

Trong số báo đó, ông Việt-Sinh đã khéo đem ngọn bút nhà nghề họa thành một bức tranh... « bức tranh văn cầu » để dẫn, các độc-giả Phong-Hóa xem các cô Nàng Hòa-bình nhảy « sòe » tại Chấn-hưng-nghiệp-hội Hà-dông.

Sòe ! Sòe là gì ? Đem câu hỏi đó mà hỏi các thổ-dân Hòa-bình thì nghìn người, họa may chỉ có một người biết đến. Hay nói cho đúng ra, sòe chỉ là một môn chơi ở Lai-châu mới lưu-lạc về vùng Kê-sơn từ tháng Janvier 1931, nghĩa là từ khi quan An Đinh-công-Huy kết hôn

cùng cô Đèo-thị-Tù, người Lai-châu.

Món chơi đó, nay ông Huy coi như một môn chơi của dân Hòa-bình, cũng như thế ông Huy coi như ông vẫn còn là một vị đường quan trong tỉnh.

Một môn chơi « ngu cư » lại có vẻ dâm dăng mà ông Huy đem về Hà-dông để mua cười tại một hội phải lấy sự « cần-lao » làm gốc như hội Chấn-hưng-công-nghệ, cái đó đã khiến cho Quan, Lang, Dân tỉnh Hòa-bình phải lấy làm lạ. Vì thử ông muốn cho tỉnh Hòa-bình ta cùng góp mặt, sánh vai với các tỉnh dưới xuôi, thiết tưởng ông nên đem các tiểu nghệ về dự, thì thật là thanh nhã biết bao ? Còn như cuộc vui ? Hẳn ông Huy cũng không lạ gì rằng mỗi khi có các Thượng-quan lên kinh lý tỉnh ta, mỗi khi hội hè, đình đám, hoặc trong các cuộc vui tại các tư gia, mười có gái ăn mặc chỉnh tề, gọn ghẽ, đứng đánh công thật cũng là vui tai, ngoạn mục ; âm-diệu gồm trong ngũ thường : nhâm, nghĩa, lễ, trí, tin. Ngoài ra ta tuyên ít tay thiện-xạ đứng trở tại bàn thi, hoặc bên nam, bên nữ, đứng ném « đùm », thiết tưởng cũng rất là vui, mà lại là những cuộc vui của các bậc tiền nhân ta di-truyền lại. Các cuộc vui đó, đem về xuôi thiết tưởng cũng được bà con rất hoan nghênh, vì là những trò chưa ai từng thấy.

Tôi phải viết bài này thật là một sự vạ bất-dắc-dĩ. Vì tôi chỉ muốn

để chửi độc-giả và nhất là quan An Huy biết cho rằng « sòe » không phải là một môn chơi của dân Hòa-bình, chứ tôi không có ý gì công kích ông Huy. Tôi xin thú thực rằng không hề bao giờ tôi có ý đó.

ĐINH-CÔNG-XIỄN
Chánh-quan-lang
Tuần-phủ Hòa-bình

Chỉ vì lời « sòe » của mấy cô nàng mồm mồm mà bạn tâm đến ông Đinh-công-Xiễn, Tuần-phủ tỉnh Hòa-bình.

Xem thư ông mới rõ lời sòe ấy không phải là một lối múa của dân Hòa-bình, chỉ là một lối múa ở Lai-châu mới lưu-lạc về. Ông nói như vậy, tôi xin biết như vậy.

Nhưng ông cho là có vẻ dâm-dăng, tôi cho là không.

Bình phẩm và thưởng thức lối chơi ấy, tôi không dùng về phương diện công nghệ, mà dùng về phương diện xã-hội và mỹ-thuật.

Tôi lấy con mắt mỹ-thuật mà xem xét một lối nhảy múa — vì nhảy múa là một môn mỹ-thuật. Những lời của tôi nói trước không ra ngoài phạm vi ấy.

Đối với ông Đinh-công-Huy cũng vậy. Tôi đã nói đến cái giản-dị và nhàn-hạ của ông, là hai tính nên dễ làm gương cho người khác. Trước tôi nhận như thế, bây giờ tôi cũng vẫn nhận như thế.

VIỆT-SINH

Người khôn chỉ bằng ở sự thực, dù ai nói dưng, nói lầy, nói khéo như lời quảng-cáo, bất quá chỉ còn là ở bề ngoài, khách mua hàng cần:

- 1° — Sự mục-kích.
- 2° — Sự khảo-xát.
- 3° — Sự cân-nhắc.

như tư lư nói-hóa của nhà LÊ-QUANG-LONG cả đến các thứ lãnh, nhiều, đặc-biệt, như cách nhuộm thay bản các mẫu vải, ra màu nhạt, kẻ từ màu đơn, hoặc theo ý mẫu.

Các quý-khách nên chú-ý, hiệu mở tại phố hàng Cót số 50 từ tỉnh 12 năm, khách không bao giờ phải phẫn-nân, có bản cả thuốc nhuộm, thuốc nhuộm màu ra trắng.

CUỘC XÒ SỐ

Đã được quan Đốc-lý ngài duyệt-ý

Từ khi bản-hiệu bán mũ giá đặc-biệt (hai lần nửa chài bảo-hành một năm giá 1400), đã được nhiều ngài lại mua và bán khen. Vì cảm cái tình-tình ấy nên bản-hiệu có làm một thứ quả biếu bằng cuộc Xò số: kẻ từ nay ngài nào mua mũ cũng có phiếu rút Số. Số phiếu (Bon prime) chỉ có một nghìn cái thôi (1.000), bất luận một tháng hay hai tháng mà hết một nghìn ấy thì bản-hiệu mở số ngay không chỉ hoãn gì cả.

Những số trúng như sau này:

Hạng nhất 1 cái xe-đạp	Đáng giá	40\$00
» Nhì 1 cái gương soi	»	10.00
» Ba 1 đồng hồ	»	5.00
» Tư cái khay khăn mặt-bàn	»	4.00
» Năm 1 đôi lọ mặt-bàn	»	2.50
» Sáu 1 bộ chén mặt-bàn	»	2.50
» Bảy 1 đôi giấy Ba-ta	»	1.70
» Tám nửa tá mouchoir	»	1.20
» Chín 1 cái hộp sơn mặt-bàn	»	1.20
» Mười 1 cái bottle bằng ngà	»	1.00

PHẠM-MANH-KHA

80, Phố hàng Bông, HANOI

Hay rất mực, thực là tài Đùng không sai, ai cũng biết

Kính trình các liệt-quí chư-tôn biết rằng: Tôi là Thần-cốc-tử thầy tướng Quảng-Đông học đạo chính-tông ở bên Trung-hoa, các tỉnh dân đảo cũng có tiếng, nay sang Nam-Việt xem bói, xem tướng, xem số hắc-lạc, và xem hết thấy các việc thuộc về âm-phần dương-trạch. Tôi hiện ở số nhà 40 phố hàng Bông-dềm, Hanoi.

Các đạo học mà tôi đem ra công-biên hết-quí đều là những môn lưu-truyền của tổ-tiên tôi chuyên-tâm nghiên-cứu đã từ bốn năm đời đến nay và tôi cũng được có đồng Định-nhân truyền-thu các phép nhiệm-nhiên, chân-tâm chỉ-diện những nơi bến bờ sông mệ, báo rõ mọi điều tranh hung gặp cát, đoán ra một đời không sai. Ai muốn cầu việc hôn-nhân, gia-trạch, tử-tức hay là muốn cho buôn-bán phát-tài, công-danh quan-lạc, thọ yếu cùng thông các văn-bản có thể chỉ-diện hết cả, tôi đều có thể đoán trước được cả mười điều không sai một.

Nay kính bạch
Chư-nhân: <https://tieu-lun-hoapto.org>
Thần-cốc-tử
40, Phố hàng Bông-dềm Hanoi

8 thứ sách mới

1. Sách dạy làm - 30 NGHỀ ĐỂ LÀM, giá bán 1\$50.
(Công-nghệ Tăng-thư cuốn « Z », sách quốc-ngữ có từ-điển).
MỤC-LỤC: 1. Nghề làm kẹo. 2. Làm mứt. 3. Làm đường. 4. Làm kem. 5. Làm nước hoa-quả ép. 6. Các quả dầm rượu. 7. Làm các thứ Sirops. 8. Làm nước đá. 9. Xi-cầu và kem nước đá. 10. Cất rượu mứt. 11. Pha rượu mứt. 12. Nước thán-khi. 13. Nước chanh bọt. 14. Rượu mật ong. 15. Rượu ngọt ngấm. 16. Sữa tươi. 17. Bơ tươi. 18. Phô-mát. 19. Dưa món. 20. Lạp-xương. 21. Thịt phơi. 22. Đồ chấm có ớt. 23. Răm tây. 24. Súc-cu-la. 25. Giăm-bông. 26. Sauces. 27. Đậu-phủ như. 28. Nến. 29. Súc-xích. 30. Làm mứt (song-thần). Làm các thứ bánh (phụ-trương).

2. TÍNH ĐƯỢC GIẢI-NHĨA. - Giá (\$50)

3. KHOA THUỐC TRẺ-CON KINH-NHIỆM. - Cầu thủ hai (trọn bộ) GIÁ (\$50).
Sách này chứa đủ các bệnh trẻ con có các cách cần để nuôi trẻ.

NHẬT-NAM THƯ-QUÁN ĐƯỢC-PHÒNG
104, hẻm Gai - Hanoi

TALC DE VENISE PARFUMÉ
"CON-GA"

là thứ Phấn Sô-Hôm của Nước Ý-Pa-lai-oi.
Khi tắm xong, xoa vừa chống vừa mát, làn
rôm, khô, ngứa là rõ liền.

Hộp 120 grs. giá có: 0\$10
Có bán lẻ ở các cửa hàng to các tỉnh.

Thầy Đại-lý
TRƯƠNG NAM BẮC-KY
NAM-TÂN

84, Phố Bonnal, 1, phố
Bán buôn và bán lẻ

NHÀ THI-NHIỆM

BỆNH LẬU GIANG

Đã phát minh những thứ
thuốc chữa về bệnh ấy

Hiệu thuốc Lê-huy-Phách làm thuốc đã lâu năm
đặt phòng riêng để thí-nghiệm bệnh LẬU và
Giang-mại. Hồi năm 1931 đã phát-minh những
thứ thuốc này để chữa về bệnh ấy. Lậu mới
phải (tắtaign) bất cứ mủ máu, buồn, tức, chỉ
dùng từ 1 đến 6 và là khỏi hẳn, mỗi ve giá 0p50
Lậu lâu năm (tắt chroïque) thường sinh nước
tiểu vàng đỏ, hay đục cùng là vân-vân, lúc đi
tiểu thấy nóng, từ chỉ mỗi-một, yếu đuối và
còn sinh nhiều chứng khó chịu khác nữa. Như
thế chỉ dùng 2 v. liết-trùng giả mỗi ve 0p60
và 1 hộp to bổ ngũ tạng trừ-lậu 2p. hộp nhỏ
1p. là khỏi hẳn. Thứ thuốc này ai dùng không
khỏi sẽ giả lại tiền. Còn bệnh giang-mại thì bất
cứ nặng đến đâu, cũng thuốc của bản-biên cũng
chống khỏi hơn là bệnh lậu, ai ai đều biết. Muốn
hỏi điều gì định theo timbre 0p05 giả lời ngay.
Ở xa mua thuốc gửi thư về sẽ gửi theo cách
hình-hóa giao-ngân (C.R.). Thư và mandat
xin để:

M. Lê-huy-Phách

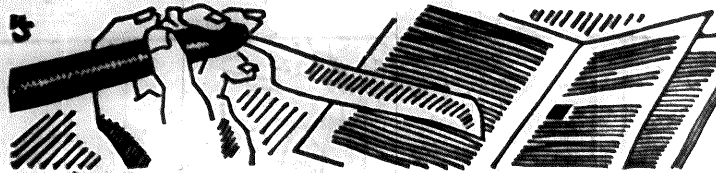
12, Route Sinh-tử, Hanoi - Tonkin

Giảm giá

Vì kinh-tế không-ổng, vì quan-lại bị giảm
lương, nên các nhà buôn đều phải giảm giá.
Về sách **HÀN-VIỆT TỰ-ĐIỂN** (đã ra trọn bộ hai
quyển), chúng tôi định bắt đầu từ nay giảm
giá như sau này:

Hàng thường 6p00 một bộ
Hàng đóng bìa vải 7p00 một bộ
Mua liền từ 10 bộ trở lên 100.
Xin điều kiện bán buôn
Quan-hải thư-điểm 77, Rue Gia Long, Huế

NHỮNG HẠT ĐẬU ĐON

Lý-luận Huyền-mặc đạo nhân.

Trong bài « Văn văn » (mục văn-
chương tạp lục, Tân-Á tạp chí số 5 (7)
Huyền-mặc đạo nhân dạy rằng:

Phàm trên đời, nghề gì cũng vậy, hễ
không vung thì mới nói là khéo dặng, vật
gì cũng vậy, hễ không xâu thì mới nói là
đẹp dặng. Chưa có cái đồ mèo mả lệch lạc
mà chửi là khéo dặng bao giờ.

Phải: trắng thì tất không phải là
đen, đục thì tất không phải là cái, mà
giọt thì không thể nói là giọt dặng, lý
luận lắm.

Còn như ông nói: chưa có cái đồ
méo mó... mà cụng là khéo dặng
bao giờ thì theo mỹ-thuật của Tạo-hóa
vị tất đã là đúng!

Nhất sủng.

Phụ trương Đông-Pháp ra ngày
3-7-33 trong bài « Hiện pháp làm thời
của Xiêm-la »:

Không mất một nhất-sủng. Không mất một
hột mầu.

Thế có lẽ cũng không mất một phút
dao một tiếng gươm nào.

Sao không treo nó lên.

Rạng-Đông số 1 trong bài « Giới-thiệu »:
Hôm nay chúng tôi đem từ Rạng-Đông
đặt lên dàn Di-luận của xã-hội.

Đặt lên dàn, thì khuất lắm. Thì sao
không treo cổ nó lên cho mọi người
đều trông rõ mặt nó.

Tờ giấy trắng.

Cùng trong bài ấy:

Chỉ biết đến việc làm, chứ không phải
ra một tờ báo mới để tiện cho vẽ vời, bôi
nhọ tờ giấy.

Nếu thế thì khá đấy! Nhưng này, ông
Trúc-Đĩnh (với chữ ị) vẽ vời bôi nhọ
tờ giấy cùng vẫn là việc làm. Chỉ bằng
đề tờ giấy trắng, để 8 trang giấy trắng,
cho khỏi mang tiếng vẽ vời, bôi nhọ!
Mà thế lại đúng với cái tên Rạng-Đông.
Ánh sáng chói lọi như tờ giấy trắng.

Thế thì nó lạ lắm.

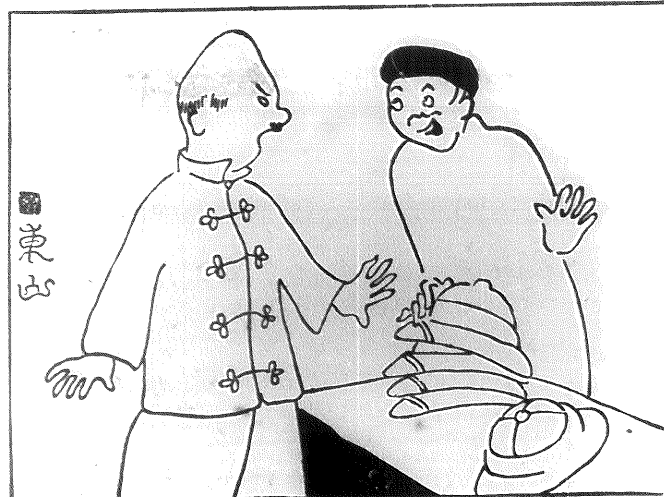
Cùng trong bài ấy:
Nó (R.Đ.) có một trình độ phổ-thông để
làm cho ai cũng hiểu ngay, « đừng khổ tiền
như trùng vịt » mà cũng « đừng lung thụng
như bỏ d. t. ».

Cái trình độ của nó đã phổ-thông lại
« đừng khổ tiền như trùng vịt » và
« đừng lung thụng như bỏ d. t. » thì « nó »
lạ thực đấy.

Thế thì đã cổ nhiên!

Cùng trong bài ấy.
Chẳng dùng cái lối văn lý luận chạy
vòng quanh cái lọ.

Thì đã cổ nhiên! Vì làm quái gì có
cái lối văn lý luận chạy vòng quanh cái
lọ. Trúc-Đĩnh khôn ngoan lắm, nói
không có những điều không thể có
được. Nhất-dao-Cạo mạch dùm mấy
câu nữa nhé!

Khách -- Thế nào, hàng ông không có cái nào vừa đầu tôi cả à?
Chủ -- (ngắm nghì). -- Đầu chủ giá đội nón thì hợp.

(N. Th. Hải)

Mừng đầu Linh-bửu

Bà Nghệ Nguyễn-mộng-Thạch, đại-lý đầu
Linh-bửu ở Kim-luông Huế, có gửi tặng bản-
hiệu một bài thơ, xin lục-đăng ra đây để các
bạn hàng thường-thức:

Này « Linh-bửu » của chị em ta,
Hóa-học văn-minh mới chế ra;
Nhóm góp mùi hương cây dứa nước,
Gây nên giống bán của riêng nhà;
Giá hàng nhẹ, dễ đường buôn bán,
Chứng bệnh nhiều, theo phép uống thoa.
Phàm-vật tuy khinh, công-biên trọng,
Xin ai hãy nhớ hiệu Văn-Hòa.

Ngày mùng 7 tháng 4 năm Quý-dậu
Bà Nguyễn-mộng-Thạch
Kim-luông

Gặp khi gió táp mưa dơn,
Dùng xe AN-THÁI chẳng cơn
có gì.

HIỆU XE

Số 2, phố Nguyễn-trung-Hiệp - Hanoi

Kể từ 12 Juillet này Công-ty

Rượu Vạn-Vân sẽ cống-hiến bày
ra một thứ rượu do Công-ty
Vạn-Vân nấu theo lối cổ của các
cụ.

Các Ngài dùng rượu ấy sẽ được
vừa ý.

Cần nhiều Đại-lý để bán chiếu

in hoa hồng thật nhiều cho hãng

“Impérial Jone”

Thư gửi về: 125, Rue de France, NAM-DINH

Bản Hãng bán đủ các thứ chiếu in tân thời
giá hạ.

Rạng-Đông sẽ không bắt ông sao nói
truyền với ông trăng, sẽ không bắt con
rùa đi xe đôi với con nhạn, sẽ không
có cái lý luận bất mũi ông Trúc-Đĩnh
phải nghĩ trán ông; còn nữa....

Mẫu thuận.

Rạng-Đông số 1 trong bài « Nặng dầy
non »:

Tóc ông đã lừng búi lên để đội mũ quan
nhà Minh, sao ông lại cắt đi, búi bím đội
mũ đỏ đưa kiệu nhà Thanh.

Cắt tóc đi thì còn tóc đầu mà bán bím?

Một câu văn lạ.

Cùng số báo ấy, trong bài « Nửa tháng
về văn dặng »:

Đa-người đọc thấy... mủ kối lém thối,
làng thế-dục Bắc-kỳ thực đã chạm « cây-
cây » (thần thế của mình).
Không có lời bình phẩm và cũng khó
lòng mà bình-phẩm được câu văn lạ
lùng ấy.

NHẬT-DAO-CẠO

Giới thiệu báo mới

Bản báo nhận được số đầu báo Union
Indochinoise (Đông-dương đoàn-thể).
Báo này viết bằng Pháp-văn, mỗi tuần
ra một kỳ vào ngày thứ sáu, mỗi số
1 hào.

Chủ-nhiệm là ông Vũ-dinh-Dự, quản-
lý, ông Nguyễn-dắc-Lộ. Báo Đông-
dương đoàn-thể là cơ-quan độc-lập
của một phái ưa sự công-bình và sự
thực.

Vậy xin có mấy lời giới-thiệu cùng
độc-giả Phong-Hòa và chúc cho Đông-
dương đoàn-thể được trường thọ!

PHONG-HOÀ

Cuộc mua vui của báo

Phong-Hòa

Tìm câu

Cứ theo những từ h. và d. này đây để tìm
thứ duy nhất những (cộng-muội) hoặc những
âm-thanh (sons, syllabes) ghép thành một câu
văn quốc-ngữ.

Vậy là câu gì đó?

3

Giải nghĩa kỳ trước.

BỐN (bê huyền) BÊ (cái) BẮT
NGÁT XA TRÔNG.

Tam-hùng chề-độ

(L. L. L. L. L.)

Ba thứ hàng của hiệu Văn-hóa (phần-hàng),
nào cũng có giá-trị đặc-biệt, nên có thể gọi là
tam-hùng.

Đầu Linh-bửu dục, có 3 hạ giá từ 3 xu đến
0\$80.

Đầu Linh-bửu nước, chỉ ra một hàng 0\$10
một lọ.

Brillantine Văn-hóa (trong sách, chất dẻo
má mịn, vuốt tóc rất trên và dầm mà không
nhớp, dùng trong 48 giờ mà tóc vẫn không rơi).

Giá bán... 0\$10 một lọ

Làm đại-lý và mua buôn, hoa-không rất
dạ.

Tổng-đại-lý:

Tại Nam-dinh, Thái-bình, Ninh-biê:

Thành-Chương, 4 phố hàng sát Nam-dinh.

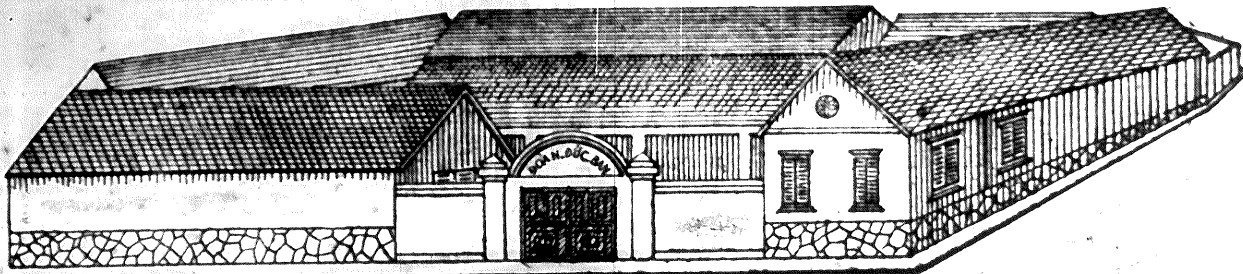
Tại Hanoi, Haiphong và các hạt ở Bắc-kỳ:

M. Trương-trọng-Binh, Office Indochinois
de Travail, 81, phố hàng Lợng, Hanoi.

Tổng-phát-hành
VĂN-HOÀ

TRẦN-THI-NHƯ-MÂN
https://hoang.hoang.org

Cửa hàng bán
Nước Mắm
32 Phố bờ sông
Hàng Nâu
(Quai Clémenceau)
HANOI
Phố bên
Tàu Thủy
Rue Maréchal Foch
HAIPHONG

XUỐNG LỘC NƯỚC MẮM TRẮNG CỦA M. ĐOÀN-ĐỨC-BAN TẠI CÁT-HẢI QUẢNG-YÊN

Cửa hàng và xưởng mắm do M. ĐOÀN-ĐỨC-BAN quản trị lầy

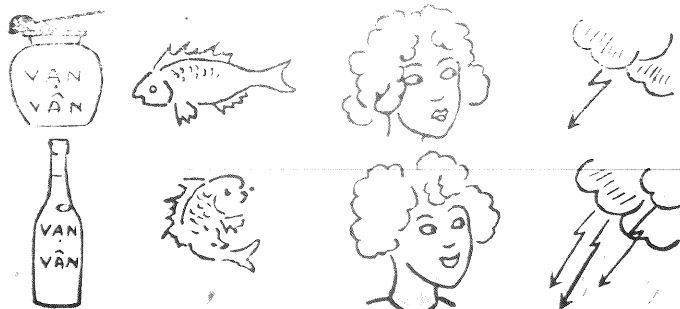

ĐẠI LÝ ĐỘC QUYỀN LONDON & CO LTD 21, RUE JULES PERRY, HANOI

ĐẠI-LÝ CÔNG-TY RU'ƠU VẠN-VÂN

TOÀN TỈNH HÀ-ĐÔNG

NGUYỄN-DÂN-GIÁM — 99, phố Nguyễn-hữu-Đỗ, Hà Đông
(Bức tranh đồ)

Bức tranh này xin đồ riêng cho các cô tân-thời, có nào giảng được xin tặng một trăm chai rượu Van-Van. Nhưng phải thật tân-thời. Báo Phong-Hóa ra ngày..... sẽ có bài trả lời và tả cách ăn mặc của cô được giải-thưởng.

Có giấy nhả thực bằng khen chữa về bệnh

LẬU GIANG

(sẵn lòng giúp các người nghèo khổ chẳng may bị phải)

Bệnh lậu phát ra sưng, tức, mủ, máu, cường dương đau, đi đại tiện, dù nặng nhẹ thế nào, chỉ dùng 1 lọ thuốc trong 24 giờ đồng-hồ là dễ chịu ngay. 05 10 một lọ, 5\$ 12 lọ, mà sau khi khỏi bệnh này đi độc còn lại nước tiểu khi trong khi vàng, tạo nên đốm filament qui dẫn trơn-trượt, thanh-thoảng nhờ ngứa, còn ra một chất nhờn nhờn tựa mủ; mà có khi các đầu xương thượng đau mỗi chỉ dùng 1, 2 hộp, nặng 3, 4 hộp kiên-tinh tuyệt-lậu (thực-triết) một 180 một hộp là khỏi rồi. Thuốc giang 0\$70 một lọ (có nhả chữa không khỏi sẽ trả lại tiền).

Bình - Hưng

88 - Pavillons Noirs (phố Mã-mây) — Hanoi — Giấy nói: 548

Rất hay, xoa một lần là khỏi. Giá 1 lọ 0\$20

PHÚ-ĐỨC DƯỢC-PHÒNG

Marque Voi trắng

Nº 209, Phố Khách — NAM-ĐÌNH

Các Đại-lý của Bàn-hiệu sau đây:

M. Thịnh 10 Immobilière Hanoi — Đức-Lợi 67 Paniers — Liên-Hưng 173 Khám-thiên HN. — Đức-Thịnh 14 Khám-thiên — Tân-Phong 4 Takou HN. — Thăng-Long 83 Tiến-sinh HN. — Cát-Tường 110 Cầu gỗ HN. — Mondain Photo 26 Route de Hué — Đức-Thành 58 Route de Hué HN. — Hồng-Ký 34 Route de Hué HN. — Tiến-Mỹ 35 hàng Đường HN. — Toàn-Thịnh 81 Rue du Riz HN. — Thuận-Thành-Long 15 Rue du Riz HN. — Vinh-Dũng 29 hàng Đường — Lợi-Ký 88 hàng Đào HN. — Vạn-Lợi 113 hàng Đào HN. — Thọ-Bình 73 hàng Gai — Trần-ngọc-Quang 109 hàng Gai HN. — Nam-4op 8 hàng Bông — Phương-Thịnh 187 hàng Bông HN. — Khang-Ký 191 hàng Bông — Quảng-Thành 89 Paniers HN. — Ich-Phong 31 Phúc-kiến — Xương-Hoa 63 Phúc-kiến HN. — M. Thanh 34 hàng Dầu — Mậu-Hưng hàng Bồ HN. — Nam-Tân 84 Bonnal Haiphong — M. Đức 73 Belgique Haiphong.

THUỐC LẬU HỒNG-KHÊ

Bệnh lậu mới phát ra mủ, ra máu, huyết tức, hoặc bệnh đã lâu chữa không rút nọc, mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy có mủ và xem trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đến khỏi rút nọc. Thuốc đã mau khỏi, lại không công phát, nên được anh em chị em đồng-bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0\$50 một ống. Bệnh giang-mai, tìm-la phát hạch lên sôi nóng rết lở-loét quy-dầu đau xương, rất thối, rức đau, nổi mủ-dây, ra mào gà, hoa khế, phá lở khắp người, uống một ống thuốc là kiến-hiệu, không hại sinh-dục. Cũng 0\$50 một ống. Xin mời quá bộ lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giấy-thếp đến tận nơi.

HỒNG-KHÊ DƯỢC-PHÒNG

88 — Route de Hué (sẽ cửa chợ Hòm) Hanoi — Téléphone 755

ĐẠI-LÝ: Bát-tiên Vinh, Bát-tiên Huế, 73 Belgique Hải-phòng, Phúc-Long 12 Rue des Cordonniers Hải-dương, Xuân-Hải phố Lạc-sơn, Sơn-tây; Đồng-lợi phố Ai-mô Tông, Vĩnh-Hưng phố Thủ Cao-bằng; Ich-sinh-đường, 190 phố Khách Nam-định; Đức-thắng Albert 1er, 118 Dakao Saigon; M. Bao atelier Phontion Laos. Đại-An Tân-tào Laokay. Đồng-Toàn Yên-bay, v. v.

ĐỒ-HỮU-HIỆU

TAILLEUR DIPLOMÉ DE L'ÉCOLE INTERNATIONALE DE COUPE DE PARIS

Nº 41, Rue du Chanvre

Coupe et façon Impeccable et soignée adaptée à toutes anatomies. Aucune augmentation sur les prix courants

HIỆU THUỐC TO NHẤT ĐÔNG-DU'ÔNG

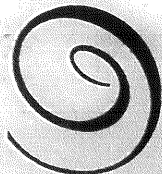
Pharmacie

Chassagne

Chủ nhân : ông LAFON và ông LACAZE

59, Rue Paul Bert — HANOI

(TRƯỚC CỬA GỖ-ĐA VÀ NGAY HỒ HOÀN-KIỆM)

Bàn hiệu có bán :

Thuốc chế theo đơn của Quan Bác-Sỹ

Thuốc chế-sản chữa đủ các bệnh

Các đồ buộc thương-tích

Các khí-cụ để làm thuốc

Các chất hóa-học

Các đồ trang-sức như phấn, nước hoa.

THUỐC THẬT NGUYÊN-CHẤT

VÀ THƯỢNG HẢO-HẠNG.

THUỐC BÁN RẤT CHẠY

NÊN BAO GIỜ CŨNG MỜI.

Tiếp đãi bạn hàng một cách rất ân-cần.

Ở xa viết thư về sẽ trả lời ngay.

Trong một ngày gửi thuốc đi các tỉnh.